

Izhaja ob 4. zjutraj.

Stane mesečno Din 25.—; za ino-
semstvo Din 40.— neobvezno.

Oglaš po tarifu.

Uredništvo:

Ljubljana, Knašova ulica št. 5/L
Telefon št. 2075 in 2084; ponoči tudi
št. 2034.

Rekopis se ne vračajo.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravištvu: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54. — Telefon št. 2036.Izredni oddelki: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 4. — Telefon št. 2498Podružnici: Maribor, Aleksandrova
št. 13 — Celje, Aleksandrova cestaRačun pri poštnem črt. zavodu: Ljub-
ljana št. 11.842 — Praha čisto 78.180.
Wien, Nr. 705.241.

Našim volilcem!

Prva dolžnost kot novo izvoljenim našim poslancem nam je, da se Vam iskreno zahvalimo za zaupanje, ki ste nam ga poklonili. Sprejmite ponovno našo izjavo, da bomo kot poslanci z vsemi svojimi močmi delovali za Vas, kot naše volilce, za naše volilne okraje, za Slovenijo in za ves naš narod.

Ljubljana, 12. septembra 1927

Dr. Albert Kramer,
Dr. Ljudevit Pivko,
Ivan Urek,
Dr. Gregor Žerjav.

Mojim volilcem!

S svoje strani bi hotel skupni zahval nas naprednih poslancev dodati še par besed. V nedeljo je zmagala odločna volja in disciplina napredne Ljubljane, ki je v mogočem naporu svojih sil zlomila silo nasprotnika. Za trenutek so utihnili vsi medstrankarski spori, kar je v Ljubljani resnično naprednega se je zbralo v enotno fronto. Menim, da se bom za izraženo zaupanje moral izkazati hvaležnega tudi s tem, da bom s svoje strani vse storil, da pomagam tudi v bodoče krepiti in čuvati zavest skupnosti vseh naprednjakov v slovenski prestolici, katere zgled tudi naprednjakom na deželi dokazuje, kako sloga jači.

Napredni volilci Ljubljane so izvojevali zmago svojega kandidata, a zavedam se, da govorim popolnoma v duhu prave demokracije, ako izjavljam, da se bom v vsem svojem dejanju in nehanju trudil biti poslanec, ne ene stranke, ne le enega dela ljubljanskega prebivalstva, temveč cele Ljubljane, interesov celokupnega našega meščanstva v najširšem pomenu te besede. V svojem delovanju ne bom poznal političnega sovraštva. »Za vsako pravično in dobro stvar, to mora biti deviza ljubljanskega poslanca, ako hočemo, da se bo naše drago mesto povzdignilo in da bo napredovalo. V tem oziru prošim podpore vseh, ki so dobre volje.

Ljubljana je v nedeljo manifestirala za združeno demokracijo in za pozitivno delo. To njeno odločno voljo smatram za naročilo, kateremu hočem posvetiti vse svoje sile.

Dr. Albert Kramer.

Še en Slovenec poslanec

Beograd, 13. septembra, p. V volilnem okrožju modruško-reškem je izvoljen na radičevski listi bivšega ministra Stanika Šibenika za poslanca tudi dr. Ivan Shvegl. Dr. Shvegl je, kakor znano, veleposestnik v Gorjah pri Bledu.

Volilna nasilja pri volitvah v Bosni

Sarajevo, 13. septembra, n. Tukajšnja organizacija HSS je volila tožbo proti predsedniku volilnega odbora v Kreševem dr. Jovanu Pundiču iz Beograda, ker je falzificiral volilni zapisnik na korist radikalne stranke. Tudi muslimani so vložili tožbo proti predsedniku na volišču v Silni, Dušanu Ivanševiću, ker je onemogočil 150 muslimanskim volilcem dostop na volišče in jim s tem onemogočil glasovanje.

Občinske volitve v Osijeku

Osijek, 13. septembra, n. Veliki župan je razpisal občinske volitve za dne 6. novembra.

Napetost med Italijo in Belgijo

Pariz, 13. septembra, d. »Liberte« poroča, da napetost med Belgijo in Italijo stalno narašča. Italija sploh ne namerava zaostati izpraznjenega mesta svojega poslanika v Bruslju in bo odpoklicala tudi dose- danega odpravnika polov.

Mussolinijevi diplomatski manevri

Zeneva, 13. septembra, d. Po nalogu Mussolinija se je sestel državni podtajnik Grandi z Briandom, Stresemannom in Chamberlainom in je na teh sestankih predlagal sklicanje konference angleškega, francoskega, nemškega in italijanskega zunanjeja ministra. Na tej konferenci, ki bi se naj vršila kmalu po zaključku zasedanja Društva narodov v Italiji, naj bi se razpravljalo o vseh važnejših evropskih problemih.

Zeneva, 13. septembra, s. Italijanska delegacija demantira vest angleških listov, da bi bil državni tajnik Grandi na sestanku z zunanjimi ministri Chamberlainom, Briandom in dr. Stresemannom pripravljati sestanki teh državnikov z Mussolinijem. Delegacija izjavlja, da je ta vest izmišljena.

Prve kombinacije v Beogradu

Vladni radikali zatrjujejo, da ostane sedanja vlada do sestanka Narodne skupščine. — Demokrati smatrajo podaljšanje sedanje koalicije nemogoče. — O blejskem paktu ne govori nihče več. Kombinacije s SDS

Beograd, 13. septembra, p. V političnih krogih se iznašajo najrazličnejše kombinacije o bodoči vladi. Opaziti je dva tabora. Vukičevićevi prijatelji forsirajo mnenje, da bo ostala današnja koalicija. Eden od Vukičevićevih ministrov je nocoj izjavil Vašemu dopisniku, da ostane današnja vlada, in sicer nespremenjena, češ ona se je od vsega početka deklarirala kot delovna vlada, volitve so bile le del njenega programa. Sedaj je treba nadaljevati. G. Vukičević bo šel pred Narodno skupščino in kdor ga hoče rušiti, naj to poskusi tam.

To samozavest je zaenkrat težko spraviti v sklad z dejanskim položajem. V demokratski stranki prevladujejo struje, ki značijo vse kaj drugega. Zato se splošno veruje, da je nadaljevanje sedanje politike nemogoče. Karakteristično je, da se z blejskim paktom nikjer ne računa. Demokratska stranka stoji pred dalekosežnimi odločitvami. Smatra se, da bo na prihodnji seji glavnega odbora DS Ljuba Davidović vztrajal na tem, da je nemogoče delati v Vukičevićem. Z veliko radovednostjo se pričakuje povratek g. Marinkovića, ki pride jutri v Beograd.

Opozicijski radikali so dobili v osebi Nastasa Petrovića jakega voditelja. Pod vtisom tega dejstva propagirajo vladni radikali edinstvo stranke ter je gotovo, da so v toku pomirjevalni poskusi. Iz danih okoliščin tak sporazum ni izključen, toda pogoj bi bil, da se Vukičević umakne.

Pozicija SDS v tem političnem mete-

SDS na glasovih ogromno narasla

Dobila je 204.534 kroglic, l. 1925. pa 117.953. — V Srbiji je dobila čez 20.000 glasov, a je ostala tam brez mandata. — Interesantna statistika

Beograd, 13. septembra, p. Glasom poročila notranjega ministrstva je bilo na vseh volilnih okrožjih oddanih za radikalno stran ko 710.036 (2) za Demokratsko stranko 352.771 za SDS 204.534 za HSS 378.873, za Zemljoradniško stranko 120.845, za SLS 106.239 za JMO 125.133 glasov. Iz teh rezultatov je razvidno, da je HSS izgubila skoraj 40% svojih glasov, dočim je SDS ogromno napredovala. V Srbiji so prešli samostojni demokrati naslednje število glasov: Beograd 582 beograjsko okrožje 3472, vransko okrožje 338, kragujevačko okrožje 329, kruševačko okrožje 344, moravsko

okrožje 1127, niško okrožje 669, podrinsko okrožje 3068, požarevačko okrožje 872, zmeđevsko okr. 290, užičko okr. 927 raško zvečansko okrožje 3376, kosovsko okrožje 905, kumanovsko okrožje 558, metohijsko okrožje 517, pripoljsko-prevaljsko okrožje 1778, skopsko okrožje 1334, skupaj torej 20.486 glasov.

Razmerje glasov pri prejšnjih skupščinskih volitvah je bilo sledeče: radikalni 702.573 glasov, Demokratska stranka 279.586, SDS 117.953, HSS 545.466, Zemljoradniška stranka 117.922, SLS 105.304, JMO 132.296.

Zagreb, 13. septembra, n. Nocojšnji »Hrvat« priobčuje politično informacijo iz Beograda, v kateri pravi: Pričakuje se, da pride skoraj do demisije vlade. Kar se tiče raznih kombinacij, se smatra, da bi največ izgledov na sestavo nove vlade imel Davidović, ki bi napravil koalicijo Dem. zajednice, SDS in HSS. En del demokratov je proti temu, da bi se vzelo Radica v vlado, drugi pa trdijo, da so prošli dogodki Radica spametovali. Tretji računajo z Nastasom Petrovićem, v katerega kabinet pa bi tudi vstopil Davidović. O notranjih odnosih v DS se malo govori: izgleda, da do večjih nesoglasij ne bo več prišlo.

Prva seja vlade po volitvah

O vsebini in poteku političnega dela seje niso hoteli ministri ničesar povedati. — Nov most čez Muro med Ljutomerom in Mur-sko Soboto

Beograd, 13. septembra, p. Danes od 16.30 do 20. se je vršila prva seja ministrskega sveta po volitvah. Poprej so imeli radikali ministri v vladnem predsedstvu daljšo konferenco. Po vladni seji so ministri zagotavljali, da so razpravljali le o tekočih zadevah, vendar pa ni dvoma, da se je ministrski svet bavil predvsem s položajem, ki je nastal po volitvah. Toda niti radikalski niti demokratski ministri niso hoteli podati o tem nikakih izjav. Izogibali so se direktnim odgovorom in zatrjevali, da so

razpravljali predvsem o sestavi bodočega proračuna, glede katerega zahteva finančni minister brezpogojno 10 odst. znižanje vseh državnih izdatkov. Med drugimi resornimi zadevami je bila odobrena zgradba novega železnega mostu preko Mure na železniški progi Ormož-Murska Sobota. Zgradba je poverjena Splošni stavbni družbi v Mariboru za vsoto 5.090.450 Din. Nadalje je bila razpisana oферtalna licitacija za zgradbo proge Bakar — Bakar luka.

Veliki viharji na Goriškem

Precejšnja materialna škoda. — Človeških žrtve k sreči ni bilo

Rim, 13. septembra, s. Nad severovzhodno Italijo je divjal večeraj velik vihar s snegom in točo. Prišel se je v Julijski Krajini in divjal tja do Južne Tirolske. Posebno hudo prizadeti sta dolini gorje in srednje Soče. Med Idrijo in Sv. Lucijo je cesta na več mestih zasuta. Nekaj hiš in mala električna centrala je poškodovana. Vihar je divjal tudi nad Furlanijo, kjer je posebno zadela mesto Spilimbergo. Odkrival je strehe in podiral brzojavne drogeve. V Cividale je strela užgala več hiš. V Dolomitih je padel visok sneg.

Gorica, 13. septembra, o. V cerkljanskih barih je večeraj 20 ur zaporedoma lil močan dež. Potok Cirknica je zaradi velikega naliva v par urah močno narasel. Prestopil je bregove in voda je pri Zelinu odnesla most in močan betoniran jez. Svet ob bregovih je popolnoma razoran. Ponekod je voda odnesla cele kose travnikov. Tudi v Baški dolini je povodenj napravila precej škodo. K sreči je deževje prenehalo, tako da se ni ponovila katastrofa, ki je lani meseca septembra povzročila ogromno škodo in zahtevala tudi nekaj človeških žrtve.

Strahovit potres ob Crnem morju

Več tisoč hiš porušenih. — Človeške žrtve. — Potres tudi na Japonskem

Carigrad, 13. septembra, (be.) Na obalah Crnega morja je razsajal v noči od nedelje na ponedeljek močan potres. Potresni sunki so trajali po 40 do 60 sekund. Potres je spremljalo močno podzemsko bobnenje. Po dosedanjih poročilih je potres zlasti na Krimu povzročil ogromno škodo. V mestih je

bilo porušenih več tisoč hiš ter je bilo veliko število človeških žrtve.

Tokio, 13. septembra, s. Vleed nenadnega viharja, ki je nastal vsled podmorskega potresa, je vtonilo na otoku Kišiu okoli 1000 oseb. Na stotine čolnov, ki so hiteli na pomoč, je s posadko vred izgubljenih.

Grozen pokolj na Kitajskem

London, 12. septembra, (lo.) Ker je prebivalstvo v mestu Cantse ubilo nekaj vojakov generala Fengjuejanga so njegove čete strahovito masakrirale tamošnje prebivalstvo brez razlike spola in starosti. Kitajski listi cenijo, da je bilo poklanih 30 do 80 tisoč oseb.

Sanghaj, 12. septembra, (be.) Severne kitajske čete so doživle težak poraz in se umikajo ob železnici Nanking-Tientsin.

Posledice afere poslanika Rakovskega

Pariz, 13. septembra, s. »L'Information« poroča, da se je vršil danes razgovor med francoskim poslanikom v Moskvi Herbertom in Čičerinom zaradi likvidacije s sovjetskim poslanikom v Parizu, Sovjetska vlada je pripravljena storiti vse, da prepreči prelom diplomatskih odnosov s Francijo.

Nasilje nad našim narodom v Italiji se nadaljuje

Preganjanje slovanskega tiska. — Vsakodnevni razpusti slovenskih prosvetnih društev

Trst, 13. septembra, l. Odgovornemu uredniku »Istarske Riječi« je tržaški prefekt poslal posvarilo, tako da so bili letos vsi slovenski politični listi v Italiji enkrat posvarjeni, razen listov »Edinosti« in »Novic«, ki sta dobila že dve svarili.

Trst, 13. septembra, l. Oblast je razpustila mladinsko društvo pri Sv. Ivanu, češ da je delovalo proti nacionalnemu redu, proti režimu in balili.

Gorica, 13. septembra, l. Oblasti so razpustile še naslednja slovenska prosvetna društva: Društvo »Zarja« v Hladniku, Bralno in pevsko društvo v Medani in Prosvetno društvo v Fojani.

Pulj, 13. septembra, l. Puljski prefekt je razpustil pevsko in bralno društvo »Venec« v Kozini ter pevsko in bralno društvo »Zvezda« v Hrpeljah.

Delo razorožitvene komisije v Ženevi

Predsednik dr. Beneš ugotavlja napredek v razorožitvenem problemu. — Stališče holandske, nemške in belgijske vlade

Zeneva, 13. septembra, ds. Včeraj se je sestala pod predsedstvom dr. Beneša razorožitvena komisija Društva narodov. V svojem otvoritvenem govoru, je dr. Beneš naglasil, da je zabeležiti v razorožitvenem vprašanju od l. 1924 dalje znatne uspehe in da je zlasti po sklenitvi locarnskih pogodb vprašanje varnosti znatno napredovalo.

Nato je poročal predsednik pripravljalega odbora holandski delegat Loudou, o delu te komisije, ki je v svojem poročilu naglasil, da so večmesečna dela komisije najst precej razočarala. Izrazil je mnenje, naj bi v bodoče delo komisije pripravljale vlade same. Nemški delegat grof Bernsdorff je v svojem govoru izrazil mnenje, da ne gre toliko za omejitve, kakor pa za znižanje oboroževanja. Zavzemal se je za to, da se še tekom letošnjega leta sestane nova razorožitvena konferenca. Nato je prešla komisija na dnevni red. Paul Boncour je še pred zaključkom splošne debate zahteval, naj bi se vršila razprava o celotnem problemu varnosti in razorožitve. Predsednik je tej zahtevi ugodil.

V razorožitvenem odboru je imel danes dopoldne belgijski senator Broekere daljši govor, v katerem je priporočal individualno znižanje oborožitev in menil, da je mnogo lažje, da kaka država sama efektivno zniža število svojih čet, kot da se za tako akcijo obveže. Izvršeno znižanje v posameznih dr-

žavah se v ostalem kompenzira z zvišanjem pri drugih. Vzdrževanje miru med narodi je organizatorična obveznost Društva narodov in vsled tega je treba ustanoviti za to posebno ustanovo. Za ohranitev miru bi moralo biti Društvo narodov stalno in oficiojno obveščeno o političnem položaju, kakor to dela vsaka najmanjša samostojna država. Izvajanja Brockereja so izvenela tako, da je treba s poostrenimi sredstvi pomagati pripraviti ves material. To bi bilo sicer skromno delo, ali vendar nekaj. Vse to zahteva svet od Društva narodov, ki je refleks vlad, te pa so refleksi narodov.

Odhod zunanjih ministrov iz Ženeve

Zeneva, 13. septembra, (s-be) Chamberlain namerava po končanih volitvah v Svet Društva narodov v četrtek zvečer zapustiti Ženevo. Briand odpotuje v petek zvečer v Pariz, vendar pa se namerava še naslednjega dne vrniti v Ženevo, kjer hoče ostati do konca zasedanja.

Ze ponovno javljeni sestanek zastopnikov podpisnikov locarnske pogodbe se doslej še ni vršil in je malo verjetno, da bi se ta sestanek sploh vršil. Briand je izjavil, da je tak sestanek sploh nemogoč, ker ni za to določen nikak dnevni red in tudi ni nikakih vprašanj, o katerih bi bilo treba razpravljati.

Chamberlainov zagovor angleške politike

Anglija hodi sicer svoja pota, vendar v skladu z načeli Društva narodov!

Zeneva, 13. septembra, (lo.) Angleški zunanji minister je sprejel okrog 250 novinarjev iz vseh delov sveta, katerim je poročal o nekaterih vprašanjih, ki so prišla na razpravo pri Društvu narodov.

Minister je izjavil, da ni pričakovati, da bi Društvo narodov v celoti odobrilo njegova mnenja, ki jih je izrazil v svojem sobotnem govoru. Minister smatra, da je bilo njegovo stališče pravilno, ker Anglija si neče nalogati obveznosti, katerim ne bi mogla zadostiti. Angleška politika temelji na idealih Društva narodov in vsa njena zunanja politika se razvija v skladu z načeli, na katerih stoni delovanje Društva narodov. Anglija je vedno pripravljena, da doprinese vse, kar je v njeni moči, v konsolidacijo svetovnega mira. Anglija je vedno posredovala, kadar

je bil mir v nevarnosti. Možnost vojne postaja leto za leto večja.

Nismo sicer še dosegli trenutka, je izjavil, ko bi bila vojna nemogoča, vendar smo pa že tako daleč, da bi vsaka država, ki bi izvala vojno, to dejanje drago plačala. Ako se ozremo deset let nazaj, moramo ugotoviti v mirovnem vprašanju velik napredek. Zato je nerazumljivo nerazpoloženje, ki je zavladalo pri otvoritvi sedanje zasedanja Društva narodov. Vendar upam, da bo to nerazpoloženje tekom debat izginilo. Pred podpisom locarnske pogodbe sem izjavil novinarjem, da sem optimist in to ostajam tudi sedaj. Imejmo, je zaključil Chamberlain, zaupanje v Društvo narodov in v njegovo bodočnost.

Nezmanjšana akcija ruske opozicije

Po poročilih iz Moskve nadaljuje opozicija svojo akcijo proti sovjetski vladi. — Slabi izgledi desetega sovjetskega gospodarskega leta

Moskva, 13. septembra, d. Vse kaže, da zasedanje osrednje kontrolne komisije in osrednjega odbora komunistične stranke, ki se je vršilo meseca julija in avgusta, vprašanje opozicije kljub odločnemu nastopu ni rešilo in da je politični položaj še vedno zelo zamotan. V začetku decembra se sestane strankin kongres in zdi se, da bo šele na tem kongresu prišlo do definitivnega razčiščenja. Zdi se, da bo opozicija tokrat mnogo odločnejša, kot je bila doslej.

V Moskvi in Leningradu so strankine organizacije izključile celo vrsto opozicijskega. Resolucije opozicijskega, prepovedane članke Bauerja, govore Zinovjeva in Trockega na plenarnem zasedanju razširja opozicija na skrivnem. Voditelji opozicije stoji seveda popolnoma v ozadju. Ni pričakovati, da bi prišlo na strankinem kongresu do pomirjenja med obema skupinama. Razdvojenost se opazja tudi pri pripravah za proslavo 10. obletnice oktoberске revolucije. Nekatere organizacije to proslavo tako omalovažujejo, da je moral slavnostni odbor pozvati k aktivnejšemu sodelovanju.

Neprestano zatrjevanje vladnega tiska, da preti sovjetski Rusiji vojna, je vzbudilo med najširšimi plastmi veliko vznemirjenje. Velik del javnega mnenja je popolnoma desorientiran in tudi organizacija prehrane prebivalstva je začela pešati. Ljudje na veliko kupujejo živilske potrebščine. Vse to vpliva tudi na ceno in tako je znižanje cen, ki ga je dosegla vlada v začetku letošnjega polletja, postalo iluzorno. Veliko zmedo je povzročila tudi poskusna mobilizacija, ki se je vršila v začetku tega meseca.

Se slabši je položaj na gospodarskem polju. Nihče ne veruje, da bi tudi letos bil izvršen gospodarski načrt. Izvoz čim dalje bolj pada. Izvoz žita je dosegel samo 190 milijonov pudov, dočim se je računalo, da bo znašal najmanj 250 milijonov. Produkcija premoga je za 42 milijonov pudov manjša, kakor pa predvideva proračun. Tudi dohodki železnice so zaostrili. Povsod se pojavlja pomanjkanje gotovine. V skrajni stiski je vlada začela propagirati 300 milijonsko posojilo za industrijsko obnovo države.

Strahovito neurje v Primorju

Utrgan oblak nad Sušakom

Sušak, 13. septembra, n. Včeraj popoldne je razsajal nad vsem Primorjem, zlasti pa nad Reko in Sušakom silno neurje. Vsled utrganega oblaka je nastala v mestu pravcata poplava. Naliv je trajal nad eno uro in so bile vse ulice pod vodo. Voda je vdrla tudi v številne kleti in nižje ležeče stanovanjske prostore in skladišča, tako da so morali gasilci na več krajih intervenirati. Neurje je povzročilo povsod veliko škodo.

Maloverjetna rumunska pretnja

Berlin, 13. septembra, s. Po vesti »Deutsche Allgemeine Zeitung« iz Ženeve je ba rumunska delegacija sporočila Chamberlainu, da bo Rumunija prisiljena izstopiti iz Društva narodov, če bo spor z optanti rešen v škodo rumunske vlade.

Morilec italijanskega konzula v Parizu

Pariz, 13. septembra, s. Morilec italijanskega vicekonzula grofa Nardinija je zvečer izdal svojo identiteto. Piše se Serge Di Modugno, doma iz Sorignole. V Parizu živi tri leta kot zidar. Te podatke je dal Di Modugno pismeno, ker trdi, da mu je vsled udarcev s pestmi, ki jih je dobil včeraj, onemel jezik. V njegovem stanovanju so našli izvod v Parizu izhajajočega proti fašističnega lista »Liberta«.

Obsedno stanje v Litvi

Variava, 13. septembra, (be.) Ob priliki zadnjih nemirov v Litvi je bilo aretiranih okrog 2000 oseb. Vlada je uvedla strogo cenzuro za časopise. Ker je skušalo delavstvo proglasiti splošno protestno stavko, je vlada v vseh obmejnih pokrajinah razglasila obsedno stanje.

Marinkovičeva »Pravda« o situaciji

Brezupen položaj g. Vukičevića. — Borba za vodstvo v radikalni stranki. — Dve najaktualnejši kombinaciji, obe s SDS

Beograd, 13. septembra. Vse stranke, vseh celo vladne radikalne, se pritožujejo, da so bile pri volitvah oškodovane s prevarami in nasilji. Pritožba proti volitvam bo zato nebroj in verifikacijski odbor bo imel z njimi dela nad eno leto. Politični krogi pa računajo z volilnimi izidi, kakršni so, in delajo na njihovi podlagi nove kombinacije.

Najpomembnejši v tem pogledu sta dve dejstvi: silno nazadovanje radikalov (od 141 na 111) in močan porast demokratske zajednice (od 51 na 79). Radikalni niso več absoluten gospodarski faktor, kakor so bili doslej. Tudi če ostanejo vsi skupaj, kar pa je malo verjetno, so zgubili dotedanje predominantno pozicijo. Na drugi strani pa so postali demokrati faktor, ki ga ne bo več mogoče potisniti ob stran, zlasti ko se ojačijo še z drugimi demokratskimi skupinami.

Kombinacija dveh strank je mogoča sedaj samo ena: radikalno-demokratska, v katere trajnost pa nihče ne veruje. Vse druge kombinacije zahtevajo najmanj tri ali pa še po več strank, tako da je situacija po volitvah še bolj zapletena, a obenem tudi bolj pestra, kakor je bila v stari skupščini. Politični preroki in kombinatorji imajo sedaj zato široko polje za svoje račune.

Radji odločilne vloge, ki jo bodo igrali v novem parlamentu Davidovičevi demokrati, je zanimivo in važno stališče, ki ga zavzema njihovo glavno glasilko, beogradska »Pravda«, in to tem bolj, ker velja »Pravda« za osebno glasilko zunanjega ministra dr. Marinkoviča. Ker je ta še vedno aktiven in vreden član vlade, je umevno, da je »Pravda« v svojih izjavah precej rezervirana, a že to, kar pove in namiguje, je dovolj.

»Po volilnih rezultatih« — meni današnja »Pravda« — »bi mogla sedanja vlada ostati, ako bi bilo to odvisno samo od števil. Obstoje pa druge težave, izredno velike težave, ki bi jih bilo treba obvladati, ako naj bi sedanja vlada izvršila svoj program. Potrebna bi bilo za to popolno soglasje v današnji koaliciji, kar pa bo zelo, zelo težko doseči.«

»Kar se tiče sporazuma g. Vukičevića in Korošca«, — nadaljuje »Pravda« — »se bo takoj po otvoritvi vlad-

ne krize pokazalo, kaj bo z njima. Politični vseh strank soglasja z ozirom na volilni rezultat v naziranju, da blejski sporazum g. Vukičevića in Korošca nima nikakega pomena več. To se vidi že iz števil, ker 111 plus 21 (radikalni plus klerikalci) še daleč ne zadostuje za večino. Vlada rabi 158 poslancev; te večine g. Vukičević ne bo baš lahko sestavil. Za sedaj ima morda 94 glasov in njegov položaj torej ni najugodnejši.

»Pravda« dokazuje nato, da bo imel g. Vukičević tudi v svojih lastnih vrstah velike neprilike. G. B. Maksimovič je pri volitvah pokazal, da je njegova pozicija med radikali krepka, in bo gotovo zbral okrog sebe še več radikalnih poslancev. Treba je računati, da se bo prav kmalu postavil proti g. Vukičeviću in oba politika bosta morala med seboj še mnogo razpravljati. »Pravda« s temi informacijami s slabo prikrito škodoželjnostjo namiguje na ostro rivaliteto med g. Vukičevićem in Maksimovičem za vodstvo v radikalni stranki.

Naposled beleži »Pravda« dve vladni kombinaciji, ki stojita momentano v ospredju. »Pravda« zatrjuje, da se »g. Vukičević ni nadejal takih volilnih rezultatov. Računal na mnogo več mandatov. Z g. Korošcem in vsemi radikali bi imel 132 poslancev. Tudi če bi se mu posrečilo pridobiti še g. Pribičevića, bi bilo to 155, torej premalo. Moglo pa bi priti tudi do drugega kombinacije, do kombinacije med Demokratsko zajednico (79), radičevci (60) in g. Pribičevićem (23), morda še s podporo zemljoradnikov (9) in kake druge manjše skupine.«

Današnja »Reč« priobčuje uvodnik Svetozarja Pribičevića pod naslovom »Rešimo naš parlament.« V njem razpravlja g. Pribičević misli, ki jih je izrazil že v svojih včerajšnjih izjavah novinarjem. Ko obsaja volilna nasilja, katerim se imajo radikali zahvaliti za svojih 11 poslancev, povdarja potrebo, da vse demokratične skupine složno nastopijo proti njemu in s tem zaščitijo parlamentarizem. Nikakor ne gre, da vlada dela parlament, ne pa parlament vlado. Sveta dolžnost vseh demokratov je, da stopijo na branik parlamentarizma in ga osvobodijo policijske diktature.

Nujna pomoč oblasti za poplavljenе kraje

Predlog posl. Kramerja v obl. fin. odseku

Na včerajšnji seji finančnega odseka oblastne skupščine je obl. poslanec dr. Kramer kot zastopnik težko prizadete kranjskega sreza pred prehodom na dnevni red postavil sledeči predlog:

Z ozirom na katastrofalno poplavo, ki je v poljanski in selski dolini porušila komunikacije ter povzročila prebivalstvu ogromno škodo, je nujna pomoč ne le države, temveč tudi oblastne samouprave neobhodna. Oblastna skupščina je že v spomladanskem zasedanju volirala kredit 10 milijonov dinarjev v svrhu obnove prometnih sredstev in ustanov in druge zasilne akcije. Ta kredit je dosedaj ostal nedotaknjen, posojilo ni še najeto. Sedaj je čas, da se pristopi uporabi tega kredita za takojšnjo obnovo porušeni cest in mostov ter za prvo pomoč težko prizadetemu prebivalstvu. Finančni odsek poziva oblastni odbor, da takoj pošlje na lico mesta komisije, ki bodo pregledale škodo ter mogle ugotoviti kaj je takoj potrebno izvršiti. Zadoštna sredstva za pomožno akcijo se naj takoj realizirajo ter uporabijo.

Po kratki debati, v kateri je oblastni odbornik dr. Adlešič izjavil, da bo takoj ukrenil potrebno in potem ko je poslanec Tratnik še opozoril na poplave v Posavju je bil dr. Kramerjev predlog soglasno sprejet.

Obnova žirovske električne centrale

Finančni odsek oblastne skupščine je na svoji včerajšnji seji odobril načrt za obnovo električne centrale v Žirah. Oblastna samouprava bo v to svrho dala na razpolago kredit 1.500.000 Din ter bo restavracijo sama izvedla. Uprava obnovljene centrale preide v roke oblastne samouprave za vso dobo, dokler ta kredit ne bo amortiziran. Sporazum z upniki je dosežen. Z obnovitvenimi deli se bo nemudoma pričelo.

Pravim radikalom!

S prošnjo za priobčitev smo prejeli sledeče sporočilo:

Vi, ki veste, da je prva solza žalostnica za nesmrtnim našim velikim učiteljem in voditeljem Nikolo Pašičem kanila iz očesa in srca največjega Jugoslavena Svetozarja Pribičevića, verujte, da je sedaj, ob težki in ravno zato tem bolj silni zmagi napredne naše narodne misli v Ljubljani, prva solza radostica pritekla iz očesa in srca nesmrtnega našega Baje!

Četudi je malo naš pravih radikalov v napredni beli Ljubljani, bodimo zavedni in ponosni, da smo s svojimi skromnimi silami našim naprednim bratom častno in pošteno vrnili zvestobo za zvestobo!

Zatrimo še tiste kupljene duše, ki so se podile splazile med nas, in kot pravi radikal za našo narodno stvar ostanimo vedno neomajno zvesti rami ob rami z našimi naprednimi brati demokrati!

Radikalna omfalcina.

Kaj pomeni to?

Včerajšnji »Slovenec« hodi okoli rezultata nedeljskih skupščinskih volitev, kakor maček okoli vrele kaše. Piše, da bi zgolj matematični pogled na volitve nudil Slovenem in Hrvatom slabo prognozo za bodočnost, toda življenje ni matematika. Tudi politično življenje države je vedno odvisno od raznih okolištin, ki jih suh matematik ne more upoštevati, ki se ne dajo ne šteti ne tehtati, in ki se ravno zato zvežejo »imponderabilia...« Toda v očigled doseženim uspehom moremo samo reči, da odpravljen je boleznj v narodu in državi ni delo trenutkov in dni, ampak je včasih zato potrebna daljša doba... Kje pa je sedaj blejski pakt, da »Slovenec« tako filozofira? Zakaj tudi sedaj ne priobči čez celo prvo stran, da »vladna kombinacija Vukičević-Marinković-Korošec trdno stoji«, kakor je to storil pretekli četrtek. Radji bi vedeli, kaj pomeni ta velika izprememba pri »Slovencu« in kaj ta rezignirana elegična »stimung«, ki odseva iz njega.

Makedonske razmere na volišču v Dol. Lendavi

V Prekmurju so se pri volitvah vršile v nedeljo uprav makedonske zlorabe. Kako se je prakticalo, o tem bomo še obširneje govorili. Za danes priobčujemo karakterističen dokument z volišča v Dol. Lendavi. Dopolni se glasi:

Ze takoj po pričetku volitev v jutranjih urah se je pojavil na volišču v občinskem uradu tukajšnji občinski gerent Velimir Sabo in pričel vpilvati na volilce, da volijo radikale. Nagovarjal jih je še tik pred skrinjicami in jih tako z nagovorom, da vržejo v peto, volil in pri tem poslušal, kam krogečke padajo. Cuvur skrinjice SLS g. Magdič je takoj protestiral, da se na volišču ne sme agitirati, vendar to ni nič pomagalo. Protestiral je proti takemu postopanju tudi namestnik kandidata socialistov in kmotov g. Gabor, istotako zastopil. Volilci so prihajali razburjeni tožiti, da omejeni gerent še nadalje vsakogar nagovarja in v vodi pred svojo skrinjico. Nato sta se podala volitka dva pristaja SDS in zahtevala od predstojnika sodišča dr. Tomšiča, da napravi red in stavi pritožbo zoper agitatorja v zapisnik. V tem času je pričel protestirati tudi član volilnega odbora g. Ritoč kot prista SLS in klical, naj se ustvari pravica in zabrani gerentu Sabolu krotčenje. Predsednik volišča ne samo da ni vzel ničesar na zapisnik in da ni napravil reda na volišču, klical je še redarje, da

Italijanska zračna vojska

Velike vojaške vaje ob naši meji.

V Gorici, 10. septembra.

Letos so se italijanske velike vojaške vaje vršile izključno na našem obojemnem ozemlju. Komaj so minile te vaje, pri katerih je šlo, kakor znano, za odbite sovražnega napada z vzhoda, pa se že napovedujejo druge velike vojaške vaje, ki pa bodo nekaj prav posebnega, česar doslej še ni bilo. Gre namreč za vaje vseh zračnih orožij sli dveh celih zračnih teritorialnih okrožij, milanskega in bolonjskega, ki se bodo vršile od 15. do 21. t. m. in sicer popolnoma samostojno, brez drugih vojaških strok, katerim so zračne sile doslej služile kot pomožno sredstvo.

Vaje se prično 15. t. m. s nekako uradno konferenco, ki jo bo vodil načelnik generalnega štaba zrakoplovbe, general Armani. Zaključile se bodo 21. t. m. s smotro vseh sodelujočih sil na letališču v Avianu v Furlaniji, severozapadno Pordenonu.

Področje za te vaje je zelo razsežno, ker obsega po načrtu generalnega štaba vso severno Italijo do črte Genova-Ravenna, izvzemši te dve mesti. Seveda pa se bodo glavni spopadi omejevali na znatno ožje, že vnaprej določeno področje. Sodelovala bodo vsa letala obeh imenovanih okrožij. Milansko, čigar poveljništvo se preseli v Ghedi, južno Brescio, bo označeno s sinjo barvo, bo torej »naše« in mu bo poveljeval general Vece, bolonjsko, rdeče »sovražnik« pa bo imelo poveljništvo v Avianu in mu bo poveljeval general Lombard. Vrhovno vodstvo bo imel zgoraj omenjeni načelnik generalnega štaba zrakoplovbe, general Armani, kateremu bo stal ob strani polkovnik Graziani. Vrhovno vodstvo bo nastanjeno v Pavli.

Po načrtu generalnega štaba se po zgoraj omenjeni črti Genova-Ravenna omejenemu področju razdeli z neko izmišljeno mejo v dve volujoči se državi. Stvar je, kakor se pravi, zato zamišljena tako ker se ni hotelo predpostavljati, da je sovražnik že zavzel več ali manj ozemlja, kar prikazuje lastne sile kot nekako manj vredne, češ ker so prepustile že toliko ozemlja sovražniku.

Ona izmišljena meja pojde od prelaza Reschen-Scheideck (tvoja meja: italijansko avstrijsko-švicarska), italijanski Passo di Resia, na Mendelski prelaz, Cima d'Asta, visoko planoto Sette Comuni, Monti Berici (južno Vicenze), Colli Euganei (južno Padova), mesto Rovigo do ustja reke Po. Za jutro prvega dneva bodo vsem silam točno določena nastanišča. Vaje se ne bodo vršile v starem slogu, kjer ena stranka zmaga, druga pa podleže, temveč se bodo izvajali razni volni slučajji, posamezno ali v medsebojni zvezi po vnaprej določenem načrtu in vse v poizkusne svrhe.

Zanimivo je pri teh vajah dejstvo, da je vkljub oni predpostavki dveh največjih držav vendarle ostalo pri starem, da gre namreč za »sovražnika«, ki je že prodiril v državo. Severna meja »sovražne države« se namreč skida popolnoma s celo italijansko-avstrijsko, vzhodna pa s italijansko-jugoslovensko mejo do Suezkanja in Reke. Tako je popolnoma jasno, da gre pri teh vajah — pa naj se še tako skrivna — za predpostavko, da je sovražnik vdrl od severa in vzhoda v državo vse do one izmišljene meje od Reschen-Scheidecka do izliva reke Po. Prevedeno v dejanski stan bi pomenjalo to, kako samostojno ulogo naj bi igrala laška zrakoplovba v morebitni vojni v kateri bi nastopil proti Italiji Jugoslavija in Avstrija, oziroma kaka država, ki bi imela prost prehod preko Avstrije, če se ne računa naravnost z — »Anschlussom«.

Tako je pač jasno, da se bodo tudi te italijanske vojaške vaje, prve svoje vrste, vršile, kakor vse letošnje, v znamenju spopada z Jugoslavijo. Se pač — pripravljamo!

Za takoj pripravno je treba smatrati tudi novi armijski zbor, ki ga sicer ne dobi Gorica, kakor se je svojočasno namigavalo, temveč — Videm. »Il Giornale Militare« je namreč objavil tozvešnji odlok, s katerim se tudi odoja ustanovitve nove zbornice topniške in ženilske komande, sanitetne in direkcije, komisarijata, avtomobilskega centra in vojaškega sodišča v Vidmu, kar se bo vse postopno uredilo v smislu posebnih odnosnih odredb vojnega ministrstva. Obenem se pa komanda tretje alpinske brigade, ki je bila doslej v Vidmu, premešča v Gorico. To pa se izvrši že 1. oktobra.

Tako bomo torej imeli v zračni razdalji dobrih 60 kilometrov dva armijska zbora, v Trstu in Vidmu, vmes pa v Gorici — 50 km po železnici do Trsta, do Vidma pa 33 — divizijo redne vojske in alpinsko brigado.

Od 15. do 20. t. m. pa se počaka, kaj zmore Italija v zraku, sebi v čast in zado voljstvo, vsem drugim pa v blagohoten — opomin!

Japonski dar Mussoliniju

Rim, 13. septembra. (be.) Posebna delegacija japonskega parlamenta je izročila daries Mussoliniju kot dar japonske kresen stari japonski meč. V znak zahvale je izročil predsednik italijanskega parlamenta japonski delegaciji album Monte Citorio.

Sionistični kongres proti sovjetom

Basel, 13. septembra. (d-be.) Sionistični kongres je sprejel pred svojim zaključkom resolucijo, v kateri ostro protestira proti preganjanju sionistov v sovjetski Rusiji. Kongres zahteva takojšnjo izpustitev vseh zaprtih sionistov in poziva žide vsega sveta, naj se priključijo temu protestu in s vsami silami delajo za rešitev svojih bratov. Za predsednika je bil ponovno izvoljen Weismann, za podpredsednika pa Nahum Sokolov.

Falzifikatorji volilnih rezultatov

Pri priobčevanju poedinih volilnih rezultatov je v naglici novinarskega posla mogoče, da se ta ali ona številka zameša, ta ali ona pogreška napravi pri sumiranju. Ako še pa takih pogrešk dogodbi več ter na podlagi pogrešk razglaša čez celo prvo stran povsem napačne rezultate, potem smelo govorimo o falzifikatu. Tak falzifikat je zagrešil včeraj »Slovenec«, ki je očividno hotel na podlagi nedeljskega izida zmanjšati volilni uspeh SDS, povečati pa svojega. Tako je klerikalno glasilko n. pr. falzificiralo izid nedeljskih volitev v breziškem okraju, kjer je volilo za dr. Pivka in g. Ureka 1418 volitev, »Slovenec« pa ima v svoji tabeli le 148 glasov. To številko je »pogrešno« ustavil zato, da je mogel dr. Pivku v skupni vsoti glasov dati mesto 12.820 samo 11.550 glasov. Iz te potvorbe je nadalje napravil nov falzifikat, češ da je SDS dobila pri nedeljskih volitvah v Sloveniji 26.289 glasov, dasi jih je v resnici dobila 27.559. Na ta način je »Slovenec« lahko v podnaslovu z debelimi črkami zapisal, da je »Zerjavovska SDS oslabljena od oblastnih volitev nazadovala za 500 glasov«, dasi je resnica, da je naša stranka od oblastnih volitev napredovala

la za 799 glasov, od skupščinskih volitev l. 1925. pa je napredovala celo za 3890 glasov!

Prav take vrste falzifikat je videti pri številkah SLS, seveda pa tu v korist klerikalne stranke. Predvsem ugotavljamo, da je v nedeljo dobila SLS 106 tisoč 240 in ne 107.240, kakor piše »Slovenec«. Da bi izkonstruiral tem večji porastek glasov, je »Slovenec« priobčil za primerjavo rezultat oblastnih volitev z dne 23. januarja 1927., o katerih trdi, da so dale SLS samo 96.309 glasov. Pri tem je (samo za SLS!) napravil izjemo, da ni vstrel v klerikalne glasove niti Ljubljane, niti Maribora, niti Celja in tudi ne kočevskih glasov, dasi sedi kočevski župnik Eppich v klubu SLS in dasi šteje sedaj pri skupščinskih volitvah kočevske glasove za svoje. SLS je dejansko dobila pri oblastnih volitvah najmanj 103.558 glasov in je torej z ozirom na porast volilnih udeležencev pri letošnjih volitvah procentuelno nazadovala, ne pa napredovala v številu glasov. Toliko za danes. Kakor vedno se je tudi tu izkazalo, da je prava misel klerikalcev, kadar so v zadregi, vedno sleparija. S tem večjo predrznostjo pa potem dolžijo sleparstva — druge.

volilne akte in jih potemali v Drino.

Pekič je ves čas klical na pomoč. Ko so na bližnji postaji slišali klice na pomoč, so odšli trije zandarji na most, kjer jim je Pekič pojasnil, kaj se mu je pripetilo. Obenem jih je zaprosil, naj bi mu pomagali poiskati akte v Drini, a proti napadalcem naj bi pokrenili zakonske korake. Zandarji pa niso ukrenili ničesar.

Pekič je nato odšel v Trebišne Hanove, kamor je pozneje prispel tudi Gjorgjevič. V kavarni »Trebišni Hanovi«, je Gjorgjevič najprej govoril nekaj besedi s predsednikom občine, nakar je pristopil k Pekiču in mu dejal: »Gospod, nikoli v življenju nisem storil dejanja, ki bi se ga moral eravovati, razen današnjega. To pa sem moral izvršiti, ker mi nedostaja 42 krogečke, da sem izvoljen za poslanca. Zato mi ni preostajalo druge, kakor da Vam odvezem volilne akte in da se volitve v tej občini ponovno razpišejo, kar pričakujem, da bom v tem slučaju dobil zadostno število glasov, ki jih potrebujem. Da potlačimo ta škandal in da se obvarujem pred blamažo, Vas prostim, da gremo na občino in da sestavimo nov zapisnik, ki ga bodo v drugi podpisali člani volilnega odbora. V ta zapisnik bomo postavili, da je Ranko Trifunović prejel 9 krogečk, Nenad Gjorgjevič 108, a dr. Ilija Šumenković 58 krogečk.«

Ne da bi se pustil v nadaljni razgovor, je Pekič zapustil Gjorgjevičovo družbo in vložil ovadbo proti Gjorgjeviču in njegovim tovarišem radi nasilstva. Nenad Gjorgjevič je dejansko prejel v tej občini 58 krogečk.

Jovan Gligorijević, sodni pisar, Seveda je to le ena zgodba od mnogih. Interesantna je pa radi tega, ker je Vukičević prijatelj vrgel v Drino krogečke, ki so po ogromni večini pripadale isti ministru Šumenkoviču, ki je na ta način izgubil en mandat. Sedaj si predstavljamo, kako se je godilo tam, kjer je šlo za glasove opozicije...

Darujte za spomenik kralju Petru I. Osvoboditelju!

„Novi ljudje“ na pohodu

Kaj storiti, če ti manjka 52 glasov do mandata

Kakor znano, je predsednik vlade Vukičević med drugimi gesli, ki jih je postavil tekom volilne borbe, tudi izjavil, da mu gre za »nove ljudi«, ki jih hoče pripeljati v novo Narodno skupščino. O teh »novih ljudeh« objavlja sedaj beogradska »Politika« z dne 13. septembra naslednji komentar:

»Orhid, 12. septembra.

Nenad Gjorgjevič, advokat iz Beograda, nosilec vladne radikalne liste za ohridsko okrožje, je očividno po načrtu, na potu Debar - Struga napadel predsednika volilnega odbora v občini Trebišni Hanovi in mu nasiloma vzel volilne akte, ki jih je le-ta nosil v Orhid, da jih tamkaj izroči volilnemu glavnemu odboru. Akte je vrgel v Drino. Ta dogodek se je odigral na naslednji način:

Davi približno ob 7. je Nenad Gjorgjevič odšel v Trebišne Hanove, kjer je poiskal predsednika volilnega odbora gosp. Pekiča, učitelja v pokolu. Ko ga je našel, se mu je ponudil, da ga s avtom prepelje do Struge. Ker ni mogel stati, kaj se mu bo pozneje pripetilo, je Pekič sprejel ponudbo in se odpravil z Gjorgjevičevim avtomobilom. Ko je avtomobil prispel do vasi Lukovo, je Nenad Gjorgjevič, s katerim je potoval tudi Gavra Kratič, bivali šef srečne finančne uprave v Strugi, predlagal Pekiču, da stopijo iz avtomobila v gostinico in da nekaj popijejo. Ko so se nekaj časa zadržali v gostini, je Gjorgjevič predlagal Pekiču, naj bi peš odšli do vasi Lukovo, da vidi neko zanimivo gradbo.

Sredi mostu je Gjorgjevič nakrat in iznenada pograbil aktovko, ki jo je nosil v roki gosp. Pekič in v kateri so se nahajali volilni akti. Iščočeno je Gjorgjevičev sopotnik Kratič zgrabil Pekiča za roko, nakar je pristopil še šofer in naperil na Pekiča revolver. Po kratkem boju za aktovko so napadatelji dregli svoj cilj in jo iztrgali Pekiču iz rok. Hropča so iz aktovke pobrali vse

Naši kraji in ljudje

Smrt poročnika Dragoljuba Pajevića

Kratka brzojavka, ki jo je od uprave bolnice v Feldkirchu prejelo poveljstvo letalstva v Novem Sadu javlja, da je v nedeljo ob 16. umrl jugoslovski poročnik pilot Dragoljub Pajević. Odšel je tudi on v večnost za svojim poveljnikom podpolkovnikom Petrovičem. Zaman je bila vsa velika nega v bolnici. Poročnik Pajević je podlegel poškodbam, ki jih je dobil ob katastrofi na predariskem ledeniku. Otrpnjenje radi premraženosti je povzročilo pljučnico in stanje poročnika Pajevića je bilo od časa do časa kritično. Ko so mu končno amputirali nogo in nekatere prste na nogi, so nastopile komplikacije, ki jim je Pajević podlegel.

Z mladim častnikom izgubljamo enega izmed najhrabrejših med hrabri mi našimi letalci. Bil je velika nada naše aviacije in se je osobito po absolviranju letalskega tečaja v Franciji čisto izkazal za neverjetni bravurami. Dopolnil je jedva 28 let, a je veljal za enega prvih graditeljev našega vištevstva izven vojne. Med svojimi tovariši je bil silno priljubljen, posebno pa ga je cenil njegov poveljnik Živozad Petrovič, kateremu zdaj sledi v večnost kot druga žrtev katastrofe v Alpah. Njegovo truplo bo na željo njegove matere, ki je pred dnevi odhitela k sinu v Feldkirch in umirajočemu stala ob strani, prepeljana v domovino in pokopano v domačem kraju Jagodini.

Tretji kongres pravnikov v Sarajevu

Letošnji kongres pravnikov v Sarajevu se bo vršil po naslednjem programu: Prvi dan kongresa 23. septembra 1927: Ob 9. svečana otvoritev v Narodnem gledališču. Takoj po otvoritvi zasedanje sekcij iz razpravnih temov (odgovornost organov delniških družb in zaštita vložnikov, izvršba zoper državo in privatne osebe, osnovna načela našega pomorskega prava, kolektivne pogodbe, pravni položaj žene v bračnem, imovinskem in nasledstvenem pravu) in v dvorani pravosodne palače. Sekcije bodo nadaljevale svoje delo po popoldne ob 15. Ob 21. zvečer svečanost in družabni večer; prirediteljska občina na čast gostom v prostorih mestne hiše.

Drugi dan kongresa 24. septembra 1927: Ob 9. nadaljevanje dela po sekcijah. Ob 16. čitanje in sprejem resolucij, volitve novega stalnega odbora in zaključitev kongresa v Narodnem gledališču. Ob 20.30 svečana predstava v Narodnem gledališču. Na sporedu: Šefka Hasanova od Veselimičevca-Muše.

Tretji dan kongresa 25. septembra 1927: Izleti na različne kraje (preračunani stroški po 70 Din): Kopališče Iliče in Vrelo Bosne, Treberić (1629 m visoka gora, s katere je veličasten razgled po vsej Bosni, avtomobilska vožnja iz Sarajeva tri četrt ure), Vareš (z železnico od Sarajeva 3 in pol ure, znamenit rudnik železne rude, žarnica in topilnica), Zenica (z železnico 3 in pol ure, premogokop, velike moderne tvornice, kaznilnica), ogled mesta Sarajeva in mestnih znamenitosti.

Prvič v Ljubljani!

Huzarska ljubezzen

Velefilm iz prošlosti Avstrije. — Iščično vojaško življenje. — Razkožje in sijaj. — Kolosalna režija. — V glavnih vlogah: Edith Meller, Jakob Tiedke, Georg Alexander.

Predstave danes točno ob:
4., pol 6., pol 8. in 9.

ELITNI KINO MATICA

V ponedeljek, dne 26. septembra izlet na morje, Dubrovnik, Kotor, Split. Spotoma ogled glavnega mesta v Hercegovini, Mostara. Kdor se ne bi hotel udeležiti tega izleta, se more vrnati preko Travnik, Jajca, Banje Luke, Bihača in Plitvičkih jezer ali pa po vzhodni progi na Višegrad, Užice in Beograd.

Glede na to opozarjamo člane: Vse priprave za kongres so zaključene in se nove prijave ne sprejemajo več. Legitimacije so bile razposlane vsem članom izven Ljubljane po pošti, ljub. člani jih dobijo na sodišču št. 133 pri dr. Sajovicu v popoldanskih urah. Priporočamo članom, da odpotujejo v Sarajevo dne 21. septembra z brzovlakom št. 5. Brzovlak odhaja iz Ljubljane ob 20. Zidanega mosta 21.07. Zagreba 23.20. Slavonskega Broda 4.30 in do spe v Sarajevo dne 22. septembra ob 14. S tem vlakom bo potovala tudi večina članov iz Hrvatske in Slavonije. Dovoljena je po vseh progah in za vse izlete četrtinska cena od 18. septembra do 8. oktobra. Vsak naj kupi samo četrtinsko karto, ker se bo vračal po drugi poti. Ugodnost sta dali tudi parobrodni družbi Jadranske plovitve in Dubrovačka plovitva. Pri Jadranski plovitvi se plača I. razred za I. III. za II., in sicer velja ugodnost za prihod od 20. do 25. septembra, za povratek od 23. septembra do 10. oktobra. Dubrovačka plovitva daje I. razred, a plača se III., in sicer od 26. septembra do 2. oktobra. Vsak udeležnik se takoj pri prihodu v Sarajevo javi na glavnem kolodvoru, kjer uraduje permanentni stanovniški odsek. Tam se dobivajo vse informacije in vsa nakazila in izpolnijo takoj izkaznice za izlete. Za te se je moči prijaviti tudi še na prvi dan kongresa (23. IX.), a samo do 9. dopoldne, in sicer pri Generalnem sekretariatu, ki bo posloval in dal informacije na okrožnem sodišču, soba št. 7., skozi ves čas kongresa. Stalni odbor.

Pred kongresom jugoslov. zdravnikov v Rogaški Slatini

Kakor smo že pred dnevi poročali, se bo vršil letošnji kongres Jugoslovanskega lekarskega društva dne 24., 25. in 26. septembra v zdravilišču Rogaška Slatina. Udeležencem se priporoča, da se zberejo po možnosti že dne 23. septembra. Radj stanovanj je za vse preskrbljeno. Uprava zdravilišča pravi, da udeleženci javijo že prej svoj dohod, in sicer, ali pridejo sami, ali z družino, ki je istotako dobrodošla. Glede znižane vožnje naj se udeleženci takoj obrnejo na odbor zdravniškega društva v Mariboru, da jim pravočasno dostavi tozadevne legitimacije. Ministrstvo za narodno zdravje je za udeležbo na kongresu dovolilo zdravnikom, ki so v državni službi, tridnevni dopust.

Kongres se bo vršil po naslednjem redu: Dne 24. septembra ob 10. slovesna otvoritev. Na kongresu se bo obravnavali zanimivi znanstveni temi »Patologija prehrane v naši državi«. Kot stanovski tema je določeno: »Prosta izjava zdravnikov pri bolniških blaginjah«. Razen tega se bodo na kongresu obravnavale razne druge važne stanovske zadeve. Za referente in koreferente navedenih tem se je javilo lepo število strokovnjakov, tako da obeta biti kongres zelo zanimiv. Svojo udeležbo na kongresu so prijavili tudi številni zastopniki Češkoslovaške, Poljske, Bolgarske itd., tako da bo obenem najboljša reklama za naša zdravilišča.

Slovenijo zadene to pot že drugi čast, da se vrši kongres te celodržavne zdravniške organizacije na njenih tleh. Ker smo zdravniki, hvaljochi v Sloveniji, zlasti pa zdravniki mariborske oblasti, na ta način gostitelji, je dolžnost, da se kongresa udeležijo čim največje število tukajšnjih zdravnikov.

Za dan 27. septembra je določen razhod iz Rogaške Slatine na poljubne izlete. Določene so tri skupine. Prva v Maribor, Falo in Ruše, kjer si ogledajo izetniki tamonše zanimivosti. Druga v Dobro in Topolščico, kjer si ogledajo izetniki tamošnje zdraviliške naprave, tretja skupina pa gre na Bled in k Bohinjskemu jezeru ter umevno tudi v Ljubljano. Iz tega načrta, ki ga je izdelalo zdravniško društvo v Mariboru, se razvidi, da hočemo s tem pokazati udeležencem kongresa, ki bodo prišli iz drugih pokrajin naše države ali celo iz

inozemstva, vse najvažnejše zanimivosti Slovenije, kar gotovo ne bo ostalo brez vpliva na turistični promet. S tem so na kongresu zainteresirani tudi drugi stanovci, ki jih tedaj tega zdravniškega društva tem potom še enkrat prosijo, da gredo izetnikom v vsakem pogledu na roko. Tozadevno so že razne institucije obljubile rade volje svoj pomoč. — Zdravniško društvo v Mariboru.

Po požaru beograjskega „Maneža“

Kakor smo že poročali, je v nedeljo zvečer izbruhnil v priljubljenem malem beograjskem Narodnem gledališču, imenovanem »Manež«, velik požar, ki je grozil uničiti tudi sosedni Oficirski dom. To so gasilci preprečili, a požar »Maneža« je trajal vso noč in je zgradbo uničil do tal. Posrečilo se je rešiti iz skladišč samo nekaj ostankov bogate gledališke garderobe, vse drugo je bilo žrtvovano plamenom. Škoda se ceni na 2.800.000 Din, ker je samo zgradba bila vredna dva milijona, ostalo vrednost pa so predstavljale kulise, rekviziti in velika garderoba. Dočim pa je bila vsa oprava zavarovana pri zavarovalni družbi »Srbija«, ni bilo poslopje krito z nikakoz zavarovalnino.

»Manež« je Beogražanom silno prilastel k srcu. Včasih je to bila jahalnica kraljeve garde, po prevratu pa so zgradbo preuredili za gledališče, ki je kmalu postalo zares popularno. Poleg mnogih Beogražanov so požar s posebno bridkim občutjem ogledovali igralci, ki so v »Manežu« tolikrat ubrali lepe uspehe. Požar je izbruhnil po predstavi znane Buničeve igre »Devojačka kletva«. Zanimivo je, da je pred tremi leti istotako po uprizoritvi »Devojačke kletve« zgorelo staro gledališče v Skoplju. Mar je to usoda čudnega Buničevega dela?

Ker se pri predstavi strelja, domnevajo Beogražani, da je to povzročilo tlenje v kulisah. Ta domneva pa je neosnovana. Najverjetneje je, da je ogenj povzročil električni stik, ali pa je kak lahkomiselnež pustil v garderobi neugašeno cigareto. Policija vodi strogo preiskavo.

Aretacija drznega kradljivca koles

Ljubljana, 13. septembra
Solski upravitelj iz Ježice g. Ivan Germek je imel sredi okrog 19.30 opravke na glavnem kolodvoru. Zamudil se je pri beograjskem vlaku ter pustil svoje novo kolo, zaklenjeno, pred kolodvorom, prislono k stenam. Na peronu se je g. Germek mudil samo kratek čas, nakar se je vrnil pred kolodvorsko poslopje, da se odpelje s kolesom domov na Ježico.

Na veliko presenečenje pa kolesa ni več našel na mestu. Njegovo kratko odsotnost je že porabil okrog kolodvora oprežujoči tat in mu kolo — ne odpeljal, ker ga ni mogel, — marveč v temni odnesel. Spravil ga je brzokone na nasprotno stran ceste, kjer se je počutil bolj varnega, odvil tam-

nova nemška filmska zvezda igra v velefilmu sezije 1927/28:

Ljubimkanje

(Liebele)

po znani istoimenski tragediji
ARTURJA SCHNITZLERJA.

Premijero za Jugoslavijo pripravlja
Kino »Ljubljanski dvor«

kaj ključavnico in nato jadno izginil.

G. Germek je takoj po ugotovitvi tatvine stopil na bližnjo stražnico in prijavil tatvino. Stražniki in agenti so hitro pričeli z zasledovanjem drznega tatu in končno ugotovili potom poizvedovanja, da je kolo odnesel neki mladenič in ga pozneje odpeljal proti Kolodvorski ulici.

Detektiv Štefan Šavelj je kolo pozneje res izsledil, in sicer spravljeno v gostilni pri »Starem tišerju«. Zvedel je tudi, da se tat piše Rudolf Žnidaršič, po poklicu točar, ki je že prejšnjo noč prenočeval v omenjeni gostilni, kjer je imel shranjeno tudi svojo potno košaro.

Navihane pa je očitno zavohal pretečo nevarnost! Ni se več vrnil v gostilno, marveč je prebil noč v Tivoliju. Danes dopoldne se je naenkrat pojavil spet v Kolodvorski ulici, kjer ga je prijel detektiv in ga odvedel na policijsko direkcijo.

Posledice poplavne katastrofe v loškem okraju

Pod Blegašem v Poljanski dolini

Gorenja vas, 13. septembra

Sele danes smo dobili vest, da je povodni napravila tudi v Poljanski dolini veličanska škoda. Najhuje je bilo seveda na vznožju Blegaša, odkoder so pridli sicer mirni potoki kot divji hudourniki. Najbolj je razsajala Kopačnica, ki se pri Hotavljah izliva v Soro, kjer se odcepi cesta proti Cerku na Primorskem od ceste Škofja Loka-Ziri-Idrija. Kopačnica je v tej idlični dolinici, kjer se mahaja premalo znani zdravilni vrelci na Toplicah, odnesla vse mostove in zasula polja s kamenjem in blatom, da so poljski pridelki uničeni. Promet je onemogočen, ker so vsa občinska pota v Voloski, Cabačah in na Suhi razdejana in na več kraljih sedaj drvi narasla Kopačnica, kjer je prej peljala pot. Ravno tako je zasuto polje v Hotavljah, kjer je voda odnesla tudi jez pri mlinu Ivane Potočnikove.

Cesta proti Fužinam je v Sovodnji na petih kraljih odnešana. Na več mestih so jo zasuli usadi, da je promet onemogočen. Poplava je razdrla tudi vse jezove in mostove.

Na desnem bregu je od Lučine prihajajoča Brbovenščica poplavlila polje na Trati onstran Gorenje vasi in ga zasula s blatom. Ta hribovski potok je tako zdviljal, da je odnesel hišo Marije Frlic. Valovje je zajelo tudi domačo hčer Angelo, ki je nešla posteljo iz hiše na varno, jo vleklo 30 metrov daleč, kjer se je preplašenim prebivalcem, ki so tvegali svoje življenje, posrečilo jo potegniti na suho.

Cenitev škode v dolinici Brbovenščice od Gorenje Dobrave do Lučine je nemogoča, ker radi popolnoma porušene poti sploh ni dostopa v grapo.

Cez Javorje je pridrelo vodovje z Blegaša v Ločnico, ki je poplavlila polje v Volčah in odnesla mostove, med njimi tudi most v Poljanah.

Od sveta je odtrgana tudi Sopotnica, ker je grapo razdrla pot. Vožnja po loškem hribovju je sploh nemogoča, ker ni več poti.

Štiri dni pred prvo obletnico strašne povodni, ki je lani uničila Poljansko dolino in polhovgrajsko hribovje, štiri dni pred obletnico katastrofe, ki ji enake ni pomnilo prebivalstvo, je Poljansko in Selško dolino zopet zadela nesreča, da ljudstvo obupa.

Ceste so razdejane in s tem je oropano prebivalstvo glavnega vira dohodkov, ki ga je imelo od prevažanja lesa iz gozdov na železnico. Gozdove so trgali usadi, visoke sklade hlodov iz odnesla voda, polje je zasuto, narod gleda drhte v bodočnost, ki mu grozi z lakoto.

Oblasti naj hitre s pomočjo, saj niso niti najmanj zaceljene rane lanske poplave. Novi poslanci naj pokažejo, kako drže obljube, in naj izposlušajo vsaj brezplačen dovoz moke in žita. Ker ni več potov in cest, je tudi les v gozdovih brez veljave, pridelke pa je odnesla voda. Najmanj, kar oškodovani prebivalci Selške in Poljanske doline morajo pričakovati, pa je podpora prebivalstvu ob dolgem toku Sore, da takoj javi lastnikom naplavljenj les.

Opustošena Selška dolina

Železniki, 13. septembra

Katastrofa, ki je s povodnijo zopet zadela Poljansko in Selško dolino, dosega lamsko po obsegu opustošenja in po povzročeni škodi številni mostovi so porušeni. Mnogo tisoč metrov lesa, ki je skoro edini vir dohodkov prebivalstva v dolini, so odnesli besneči valovi. Vse promet v Selški dolini počiva. Cesta Železniki-Skofja Loka. Podbrdo, ki je edina in življensko važna prometna žila, je na več mestih raztrgana. Nasipi so porušeni. Na več mestih je celo pešcem prehod onemogočen, ker je voda ponekod dobesedno zabrisala sled ceste.

Celi kralji, kakor Davča, Podporezen in deloma tudi Sorica, so odrezani in osamljeni ter je preskrba z živili ogrožena. Izvoz v Italijo, od česar v pretežni meri živi gornja dolina, je nemogoč. Hitra pomoč je posebno tu skrajno potrebna.

Več posestnikov žag je uničenih, ker je vodovje porušilo jezove in razdejalo žage. Poprel plodne njive in lepi travniki nudijo žalostno sliko opustošenja. Vse prideleke, kolikor ga je še bilo, uniči, je uničen, obenem pa so vde seveda oškodovale posestnike tudi pri spravljani letini.

V Železnikih, kjer je dolina najbolj stisnjena se je Sora razlila po ulicah do 1 m visoko. Valovi so valili polno hlodov, izpodkopavali zidovje in nasipe in ogrožali hiše. Ljudje so se reševali po lestvah na strehe Prizori, ki so se tu odigravali, so bili pretresljivi. K sreči pa zaenkrat ni ugotovili nobene človeške žrtve. Zda, ko je voda upadla, se vidijo hude poškodbe na

Samo še danes ob 4., pol 6., pol 8. in 9. uri. Film naravnih i. pot in krasot

Maciste gorski velikan

Lovci, ljubitelji planin, ne zamudite si ogledati prelepe tirolske planine večnega snega in ledu!

KINO »DVR«

Žnidaršič se je pripeljal šele pred par dnevi s Sušaka, a mu je v Ljubljani zmanjkalo denarja, kar ga je zapeljalo v ponovno tatvino. Mladenčič ima na vesti brzokone še razne druge grehe, zato na policiji nadaljujejo z zasliševanjem aretiranca in s poizvedovanjem o njegovih »kvalitetah«.

poslopih. Sokolski dom je na gornjem delu izpodležen.

Sora, ki je sicer prav pohlevna, je tekom ene ure narasla za 5 metrov nad normalo in njeni besneči valovi so tirali s seboj nepregledne množice hlodov, desk in izruvanih dreves. Tam, kjer je dolina bolj odprta, se je voda razlila čez polja in neusmiljeno pustošila z nanašanjem blata, peska in gramoza ter si je na številnih mestih izbrala nova korita; tako posebno na Bukovskem polju med Dolenjo vasjo in Bukovico.

Sirašen je pogled na Selško dolino. Vsa je opustošena. Škoda se ceni na več milijonov. Ljudstvo je obupano in s strahom zre v bodočnost, ker je doslej že izgubilo po bridkih izkušnjah vse upanje na kako podporo od vlade. Po lamski katastrofi ni bilo izplačane niti pare. Ljudstvo se je velikim žrtvam polagoma samo pomagalo na noge. Komaj pa je bila škoda delno popravljena, že je prišla nova katastrofa, hulša od lanske.

Neurje v kranjski okolici

V noči od nedelje na ponedeljek je pričelo tudi nad Kranjem liti kakor iz škefa. Naliv je trajal brez presledka še ves ponedeljek do mraka. V planinah je močno snežilo, radi česar je nastopil v dolinah občuten mraz.

Vse vode so pričele v ponedeljek dopoldne rapidno naraščati. Sava je dosegla pri Majdičevih elektrarni ob 17. že 3.10 m nad normalo, nato je naraščanje poenotilo. Sava je prestopila pod državnim mostom strugo in se razlila do tvorniških objektov Jugočeške na Goštelju. Prednost razstreljene struge v Drulovki se je to pot že pokazala, ker bi sicer Sava dosegla še večjo višino.

Od ostalih vod je najbolj narasla Kokra. Vendar so ostali vsi mostovi v Kokrski dolini nepoškodovani. Pri km 14 je zasul plaz zemlje kokrsko državno cesto. Tekom večerajšnega dneva so cesto očistili, da se vrši zopet vojni promet. Na Fužinah je maliv narušil obrambno cementno skarpo nad cesto, ki jo je zgradila letos lesna družba »Ježersko«. Iz ostalih krajev ni bilo nobenih poročil o kakih hujših posledicah neurja. Včeraj pa je zasul zopet solnčen dan.

Velikanska poplava v Celju in Savinjski dolini

Včeraj smo obširneje poročali o katastrofi, fahih nalivih in poplavalh, s katerimi je zopet hudo udarjeno Celje in celja Savinjska dolina. Proti večeru je reka Savinja neprestano naraščala mesto z okolico pa je izgledalo kakor »točje sredi velikanskega jezera. Skoro vsa poslopja v mestu in okolici so imela polno vode po kletih; ljudje so se bežali iz svojih suterenskih in pritličnih stanovanj v višja nadstropja. Strašna katastrofa bi bila neizogibna, ako se ne bi bilo proti večeru nebo na srečo zjasnilo, tako da je voda čez noč lahko odtekla in Savinja, dasi še silno narasla, se je zopet umirila v svoji struji. Poplava je napravila zopet Celju in Savinjski dolini doslej še nepregledno, gotovo pa večmilijsko škodo. Odnešena je bila zlasti ogromna množica z splave pripravljenega lesa. Celjski park, ki je bil še nedavno v naravnost krasnem stanju, je danes popolnoma devastiran. Nekateri nasadi so preplavljeni s peskom, velika škoda se je ugotovila na teniški prostori, voda je odnesla vse naspe, pesek po poteh in celo klopi, ki so se našle niže parka. Tudi brv, ki pelje mimo cvetličnjaka preko Savinje v sredino parka, bi bila postala gotovo žrtev povodni, ako se ne bi bile nedavno vložile močne traverze, katerih ni bilo moč goče razdreti, dasi je voda odnesla eno jo ho. Olepševalno društvo bo stalo zopet ogromno denarja, ako bo moglo sploh zopet spraviti park v prejšnje lep stanje. Tu di iz Savinjske doline prihajajo obupne vesti o velikanski škodi, ki jo je povzročila povodenj. Kdaj komo vendar enkrat prišli do temeljite regulacije Savinje, katera bi bila lahko že izvršena in celo z manjšimi stroški, kakor znaša škoda, ki jo povzroča neprestane poplave.

„FURMOTO“

našija nešje čistilo in polirno sredstvo za pohištvo.

MR. BANOVEC

Planinske zdravilni čaj

dravi telesa, napihovanje, slab delovanje čreves, izpuščaje, obolenja mokračne kisline, jeter, žolča in žolčni kamen. Pričen samo v plombarinih paketih po Din 20. — z napisom: Lekarna Banovec, Ljubljana. 174-a

Kulturni pregled

Repertoar

ljublanske opere in drame med velesojmom

Sobota, 17.: »Trubadur«.
Nedelja, 18.: »Poljska kri«. Opereta.
Ponedeljek, 19.: Zaprt.
Torek, 20.: »Rajski vrt«. Dramska premijera.
Sreda, 21.: »Grofica Marica«. Opereta.
Četrtek, 22.: »Mnogo hrupa za nič«. Komedija.
Petek, 23.: »Traviata«.
Sobota, 24.: »Rajski vrt«.
Nedelja, 25.: »Orlov«. Opereta.
Začetek predstav točno ob osmih zvečer. Predprodaja vstopnic od petka dalje pri dnevnih blagajni v operi.

Ljubljanska opera

Uprava Nar. gledališča v Ljubljani nam pošilja v tem predmetu v priobčitev pojasnilni članek, ki ga objavljamo v izveščku: Zadnji čas krožijo v javnosti o naši operi razne alarmantne vesti, katere očitno ne inspirira skrb za obstanek institucije. Ni treba povdarjati, da so take vesti obžalovanja vredne, ker imajo namen oškodovati zavod, kateremu so namenjene.

V informacijo in pomirjenje javnosti konstatiramo, da se vse priprave na novo operno sezono z vso resnostjo in popolnoma po načrtu uprave, ki si prizadeva, da začetni program dela izvede kot doslej čim bolje in v najpopolnejši obliki.

Predsezona se začne v soboto 17. t. m. Trajala bo do zaključne razstave »Ljubljana v jeseni«, t. j. do 25. t. m. Zaradi adaptacijskih del v dramskem gledališču se bodo v tem času vršile v opernem gledališču tudi dramske predstave, tako da se bo v tem poslopiju igralo dnevno. Redna gledališka sezona pe prične začetkom oktobra.

Za začetek se pripravljajo v operi tri velpomembna slovenska dela: S. Prokofjeva »Tri oranže«, P. Konjovića »Miloseva svatba« in M. Kogoj »Črne maske«. O teh delih, ki predstavljajo nekaj mejnik ter začetek nove ere v naši operni zgodovini, sprejemo o priložnosti obširneje. Po točno začetnem programu se poleg teh del pripravljajo Mozartovo najzrelejšo delo »Čarobna piščal«, njegovo četrto delo, ki v razmeroma kratkem času prihaja na naš oder. Kot nove repize se bodo takoj v začetku sezone izvajale na novo studirane in opremljene sledeče opere: Verdijeve »Trubadur« in »Traviata« ter Gounodov »Faust«.

Za bližnjo bodočnost prihajajo v poštev komična opera Flotova »Marta«, R. Straus-

sova »Saloma«, Verdijeve »Moč usode« ter nanovo naštudirani »Tosca« (Puccini) in »Mignon« (Thomas).

Od nove instalacije elektrike, ki bo izvršena do srede novembra, zavista izvedbi najnovejše operne senzacije E. Kienca »Jonny svira« in R. Wagnerja »Walküre«. Opereta pripravljajo na novo Kalmanovo »Bajadero«, ki bo poleg dosedanjega repertoarja služila zabavi. Sprejeta je izvrstna domača noviteta »Zmagovalka oceana« od Bl. Cloudbode in Hirschlerja, delo, ki obeta postati pravi »slager«.

Balet bo kot prvo veliko delo prinesel O. Nedbala »Andersenove pravljice«. Naštudiral ga bo novo angažirani baletni mojster g. Vlačar Vlček. Inscenacijo za ime novana bodo oskrbeli izmenoma g. Rado Kregar, V. Skružny, Kralj, J. Spinčič, Goy mir Kos in I. Vavpotič, kar bo nedvomno dvignilo interes in nivo predstav.

Normalen operni zbor je izpopolnjen še z večernim zborom.

Orkester, katerega je uprava ohranila v malodane isti številni moči kot doslej, bo za izvedbo večjih del pomnožen s honorarnimi močmi, ki so že pridobile. S tem je zagotovljena dostojna izvedba tudi onih del, ki zahtevajo večji in kompliciraniji orkestralni in zborovski aparat.

H koncu bodi povdarjeno, da ni naša opera le državna institucija, ampak predvsem slovenski zavod. Občinstvo naj se tega zaveda in jo podpira.

Domače vesti

* Povratek našega zunanjega ministra v Beograd. S ponočnim orient eskpresom se je peljal znanji minister dr. Voja Marinković na povratku iz Zeneve skozi Ljubljano v Beograd.

* Doktorat medicine — na fakultetska izobrazba! G. dr. Iv. Geiger je v Ljubljani splošno, zlasti pa v železničarskih krogih znana oseba. Bil je dolga leta šef-zdravnik pri južni železnici in po podržavljenju te tudi pri državni železnici. Ker je že do služij svoja leta, je lani stopil v pokoj. Penzije pa še danes nima, ker je državno računovodstvo njegovo prošnjo za nakazilo pokojnine zavrnilo, češ da on — doktor vsega zdravilstva — nima fakultetske izobrazbe. In da bi bila ironija popolna, je to duhovito »rešenje« podpisal Hilarij Vodopivec, Slovenec in povrh še Geigerjev tovariš iz vseučiliških let na Dunaju! Difficile est satyram non scribere!

* Otvoritev evangelijske nemške šole v Beogradu. Po dolgih letih je bila v ponedeljek zopet otvorjena evangelijska nemška šola v Beogradu. Bila je osnovana že za vlade kneza Aleksandra leta 1854 in je obstajala do pričetka svetovne vojne. Nedavno je minister prosvete odobril zopet otvoritev. Svečanosti so poleg nemškega in avstrijskega poslanika prisostvovali tudi razni predstavniki ministrstev in beogradske občine. Šola se nahaja poleg evangelijske cerkve v Jakiševi ulici.

* Ameriški posetniki Dalmacije. Kakor poročajo iz Splita, priprole danes v splitsko luko parnik »Washington« s 400 ameriških izletnikov, ki si hočejo ogledati Dalmacijo.

* Razpust občinskega odbora v Stari Pazovi. Občinski odbor v Stari Pazovi je ostavljen ter imenovan vladni komisar. Tamošnji Nemci so brzojavno protestirali pri notranjemu ministrstvu. Razlog za razpust občinskega sveta ni znan.

* Smrt vseuč. prof. Hanauska. V Karlovi Varhi je 12. t. m. umrl dr. Gustav Hanauska, profesor rimskega prava na vseučilišču v Gradcu. Zadel ga je kap. Dosegel je starost 72 let. Naši pravniki, ki so posejali graško vseučilišče, se bodo nanj gotovo spominjali. Koncem preteklega stoletja je bil nekaj časa tudi predsednik dijaške »Slovenske podporne zaloge« v Gradcu, ki se je je že prej polastil akademski senat radi spora med slovenskimi dijakii in pokojnim prof. dr. Gr. Krekom. V znak protesta so takrat zastopniki slovenskega dijaštva odklonili vsako sodelovanje v tem društvu, kar je imelo za posledico, da so baje iz »Slov. podporne zaloge« dobivali podpore tudi notorični nemškotarski dijaki s Spodnjega Štajerskega. Taktično posopanju dr. Hanauska je se posrečilo izgladiti spom med slovenskimi dijakii in akademskim senatom, na kar so zastopniki slov. akademikov pod njegovim predsedništvom zopet vstopili v odbor omenjenega podpornega društva. Dr. Hanauska je bil nemškotarsko-nalnega mišljenja, a je bil sicer v vsakem oziru koncilijanten mož, ki je zvišal med dijaštvom velik ugled in spoštovanje.

* Zdravnik dr. Stanko de Gleria v Kranju zaradi odpotovanja v inozemstvo v svrhu nadaljevanja študij več mesecev ne bo ordiniral. Nadomešča ga dr. Pančec okrožni zdravnik v Trzinu.

* Iz pevskih krogov nam pišejo: Prvo nedeljo v septembru je ljubljanska župa JPS sklicala v Glasbeno Matico v Ljubljani sestanek predsednikov in pevovodij v njih včlanjenih društev in zborov, na katerem so razpravljali o vseh važnih zadevah, vključno se delovanja in napredka naših pevskih enot. Zastopnike so poslala ljubljanska društva (in še ta ne vsa!), iz pokrajin pa so se odzvala vabila pevskih društev »Lipa« iz Litije, »Zvon« iz Smartna ter »Zvon« iz Trbovelj. Kaj nekje delajo ostala nekdanja tako agilna pevstva društev? Zdravite se in zanimajte se za napredek posameznih pevskih društev in razmah skupne organizacije!

* J. Pavličeva skladba »Lenka« za mešan zbor s klavirjem je izšla v založbi pevskega društva »Ljubljanski Zvon«. — Cena partituri 12 Din brez poštne, zborovski partituri 1 Din. Pevskim zborom jo topla priporočamo v nakup in izvajanje!

* Konferenca veterinarjev v Carigradu. Na inicijativo turške vlade se bo vršila 1. oktobra veterinarska konferenca v Carigradu za vse balkanske države. Našo državo bo zastopal delegat ministrstva poljedelstva.

* Gradbeno gibanje v Zagrebu. V meseču avgustu je mestna občina v Zagrebu izdala 67 gradbenih dovoljenj in to za zidanje 51 pritličnih hiš, 8 enonadstropnih, 4 dvonadstropnih in 4 trinadstropnih. Razen tega so bila izdana 3 dovoljenja za zvišanje zgradbe za eno nadstropje, 5 dovoljenj za preizidavo in 9 za adaptacijo različnih zgradb.

* Himen. V nedeljo sta se v Ljubljani poročila gdč. Santa Zobec in g. France Kobenter, urednik Trb. prem. družbe Iskrne čestitke!

* Smrtna kosa. V ljubljanski deželni bolnici je umrl g. Jožef Hočevar, vulgo Lenčkov, posestnik, mesar in gostilničar v Velikih Laščah. Umrl je v najlepši moški dobi star 34 let. Truplo pokojnika prepeljejo v Velike Lašče. Naj počiva v miru.

* Radniška zaščita. Socialno politična revija izhaja v Zagrebu. Izšla je ravno kar osma številka te socialne revije. Med drugimi aktualnimi socialnimi razpravami se nahaja tudi razprava Stvarne dajatve našega na tem polju znanega strokovnjaka dr. Joža Bohinca. Letno stane revija 60 dinarjev.

* Esperanto na ljubljanski pokrajinski razstavi. Ako hočeš potovati po svetu ter spoznavati šege in običaje narodov, je potrebno, da poznaš jezik naroda. Kolikor moraš znati jezikov, predno prideš iz Ev-

rope, kaj šele v drugih delih sveta! Koliko časa izgubiš, predno se naučiš dveh, treh ali več jezikov in še jih ne obvladaš kakor dotični narod. Sedaj pa je odveč ves ta trud, kajti že štirideset let obstoja esperanto, mednarodni pomožni jezik, ki se ga lahko brez posebnega truda priučimo in ki nam že danes zadostuje za mednarodno obveščanje. Da se prepričaš in spoznaš velik pomen ter razvoj esperanta in njegove ideje, poseti jesensko razstavo, kjer se nahaja tudi esperantska razstava in se dobiš vse potrebne informacije.

* Slovenske narodne noše. Te dni je v založbi Učiteljske tiskarne pod naslovom »Slovenske narodne noše« izšla prof. Štefca druga izpopolnjena izdaja opisov slovenskih narodnih noš. Opremljena je z osmimi barvnimi slikami znanega našega umetnika M. Gasparija in s tremi prilagami slik v črnem tisku. To delo nas je povsem razveselilo, tembolj, ker je za nas velike važnosti in zelo potrebno. Iz natančnih opisov naših narodnih noš in iz slik bo sedaj omogočeno vsakemu, da se more obleči pravilno, kadar nastopa v narodni noši. Delo bo posebno dobro služilo tudi našim šolam, zlasti osnovnim. Na stenah naj jih ima vsa šola vedno pred očmi in si jih vtisne globoko v spomin. Pri vsaki priliki pa naj učiteljsko opozorj mladino na te slike, da vzbujajo pri njih narodno zavest in ji krepi narodni ponos. Sploh pa naj ne manjka te prepotrebne brošure pri vseh slovenskih družinah, da jo imajo pri roki vsak hip, ko jo potrebujejo. Dobiti jo je po vseh naših knjigarnah za izredno zmerno ceno 42 Din.

* Odkritje Aljaževega nagrobnega spomenika. V nedeljo 18. t. m. bomo odkrili nagrobni spomenik Triglavskemu župniku na Dobjem ob pol treh popoldne. Spored: Molitve na grobu, govor (g. vseučil. profesor dr. Gregor Rožman), blagoslovitev, petje. Vse prijatelje in čestitelje pokojnikov vlijudno vabi k ti prireditvi Odbor.

* Živahne priprave za ljubljansko pokrajinsko razstavo. Navzlic neugodnemu vremenu je na prostoru Ljubljanskega velesejma zelo živahno. Marljivo se vrše priprave za pokrajinsko razstavo, ki se bo otvorila v soboto ob pol 10. uri popoldne. Če smemo verjeti prerokom bo od 17. do 26. septembra t. l. zopet lepo vreme. Zato naj vsakdo že v naprej kupi legitimacijo, da bo te zadnje lepe jesenske dni preživel v svojem prostem času na sejmšču, kjer mu bo vsak kotiček nudil nekaj novega, koristnega, lepega, zanimivega, zabavnega. Legitimacija stane 30 Din in daje posestniku pravico na vožnjo s polovično ceno v vseh osebnih in brzih vlakih.

* Razstava stavbenih načrtov bo prirejena v paviljonu »E« na sejmšču ob priliki letošnje Pokrajinske razstave od 17. do 26. t. m. Sodelovali bosta mestna občina ljubljanska ter stavbna zadruga »Stan in dom« v Ljubljani. Razstavljeni bodo tipi vseh zgradb, ki jih namerava mestna občina postaviti, kakor tudi tipi večjih in manjših eno in dvodružinskih hiš.

* Rezervni oficirji. Pododbor je prejel naslednje pojasnilo k členu 295. zakona o ustroju vojske in mornarice v zadevi pravice brezplačnega zdravljenja rezervnih oficirjev, ki so se udeležili vojne: »Člen 295. zakona o ustroju vojske in mornarice se v splošnem nanaša na rezervne oficirje naše vojske. Zdravljenje vrše vojaške državne bolnice. Vsak rezervni oficir, ki se je udeležil vojne, naj si na podlagi naradne ministra vojske in mornarice Adj. Br. 28.365-1924 od vojnega okrožja izposluša s fotografijo in osebnimi podatki opremljeno oficirsko legitimacijo, v kateri so zabeležene tudi vojne rane in posledice. Vsi, ki posedujejo take legitimacije, imajo po čl. 295. tega zakona pravico do zdravljenja v vojaških bolnicah. Oni pa, ki nimajo pravice do te ugodnosti (čl. 295) se sprejemajo v vojno bolnico kot civilne osebe, ako so na razpolago prazna mesta in ako izpolnjujejo čl. 63. pravilnika o vojaških bolnicah. Vsa taka oseba plača vnaprej bolniške stroške za 15 dni, ne vstevši stroške za zdravila, ovojni material in posebne preglede. — Pododbor Ljubljana.

* Legitimacije za obisk II. pokrajinske razstave »Ljubljana v jeseni« od 17. do 26. septembra 1927 so že v prodaji. Dobe se po Din 30.— pri vseh večjih dehnih zavodih, županstvih, raznih društvih in v Ljubljani pri sledečih tiskarnah: Putnik, Dunajska cesta, — Zidar, Dunajska cesta, — Obrtna banka, — Jugoslovanska banka, — Jadransko-podunavska banka, — Zadruga gospodarska banka, — Češka industrijska banka, — Prva hrvaška štedionica, — Ljubljanska kreditna banka, — Slovenska banka, — Kreditni zavod za trgovino in obrt, — Aloma Company, — Zadruga banka, — Matelič & Co., Kongresni trg, — Brezalkoholna produkcija, Poljanski nasip, — Kmetijska družba za Slovenijo, — Komercijalna banka, — »Posredovalec« Sv. Petra cesta, — Zavodi, trafike itd., ki teh legitimacij še nimajo v razpečevanju, pa jih žele proti proviziji prodajati, naj se takoj obrnejo na Urad velesejma v Ljubljani. Občinsko priporočamo, da se poslužijo te ugodne prilike in si nabavijo legitimacije že v predprodaji, da se ne bo treba nastavljati ob času prireditve pri sejmških blagajnah.

* Sprejem golencev v kmetijsko šolo na Grmu se ima zaključiti s 15. septembrom t. l. Po dosedanjih direktnih prijavah in po poročilih posameznih okrajnih glavarstev so za I. tečaj zimske šole vložene prošnje za vsa prosta in plačujoča mesta in bi bile nadaljne prošnje za ta oddelek brezpomembne. Prav tako so zaključene že tudi prijave pri okrajnih glavarstvih za brezplačne učence celoletne šole. Opozarjamo pa, da je na zavodu še na razpolago do 8 privatnih (plačujočih) mest

v celoletni šoli. Ker je oskrbnina izredno majhna in znaša le 150 Din na mesec in ker ima celoletna šola znatne prednosti pred zimsko, priporočamo posestnikom, ki žele svoje sinove strokovno izšolati, da porabijo priliko in takoj, najpozneje pa do 20. septembra vložijo prošnjo po navodilih objavljenih v »Kmetovalcu« z dne 15. avgusta t. l. na ravnanstveno spec. kmetijsko šolo na Grmu pri Novem mestu.

* Maščevanje matere. V Novem Sadu je v nedeljo popoldne 52 let, stara vdova Frančiška Horvat izvršila atentat na 27 letnega strojnika Gjura Bačvanova, ki mu je vrgla v obraz stekleničko lizola. Strojnik, ki je dobil težke poškodbe na obrazu, je bil prepeljan v bolnico. Njegovo stanje je težko in eno oko izgubljeno. Vdova je pred policijo izjavila, da je Bačvanov živel z njeno hčerko v divjem zakonu, ji izvalil njeno imovino, potem pa jo zapustil. Atentat — pravi atentatorka — je izvršila, da se maščuje za svojo hčerko.

* Okraden zagrebški trgovec. Zagrebški bankir Julij Glück je javil dunajski policiji da mu je nekdo ukradel v brzovlaku Kancs-Dunaj, po vsej priliki nedaleč od Ventičgla, briljantne gumbce vredne 30.000 šilingov. Tat je gumbce izmaknil iz žepa bankirjevih hlač, ki so viselo ob oknu spalnega voza.

* Ali že veste kje ste solidno postreženi z raznim manuakturnim, galanterijskim in speckirskim blagom pri Franc Pavlin, Gradišče 3.

* Obesil se je, ker ni dobil potnega lista. V Apatinu je 73 letni Jovan Strasser bolehal na želodcu in hotel na nasvet zdravnikov odpotovati v Budimpešto k nekemu specialistu. Ker mu oblasti niso takoj izdale potnega lista, v mnenju, da bi ga beogradske zdravniške tude ozdravile, se je staro obesil v jedilnici svoje hiše.

* Volno, bombaž za strojno pletenje in ročna dela dobiti po najnižjih cenah pri PRELOGU, Ljubljana. Stari trg 12 in Zidovska ulica 4.

KUŠAKOVIČA KALODONT

najboljša pasta za zob.

* Pri bolečinah hemeroidov. telesnem zaprtju, natrogvanju črevesa, abscesih, krvavitvah debelega črevesa, siljenju na vodo, bolečinah v križu, tesnobi in prsih. močnem utrujanju srca, omotičnosti nam prinaša raba prirodnih grenčice »Franc-Josef« vedno prijetno olajšanje, večkrat pa tudi popolno ozdravljenje. Strokovni zdravniki za notranje bolezni dajo v mnogih slučajih vsak dan jutraj in zvečer piti po pol kupice vode »Franc-Josef«. Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah in spec. trgovinah.

* Pomnite! Pralni prašek Ženska hvala razkroja nesnago!

OBLAČILA tvrde J. Maček
Ljubljana, Aleksandrova 12
so najboljša in najcenejša.

Iz Ljubljane

* Slava Udruženja rezervnih oficirjev se bo v Ljubljani vršila v četrtek, 15. sept. v spomin devetletnice prebitja solunske fronte. Ta dan bo čital č. p. Alijančič v frančiškanski cerkvi ob 7. mašo zadušnico za padle bojovnike. Udeležba za vse ljubljanske člane obvezna. Sestanek neposredno v cerkvi. Obleka civilna z znakom. Zvečer ob 21. v restavraciji »Zvezda« prijateljski večer s petjem in godbo. Pevske točke izvajajo člani. Posebnih vabil ne bo. Vabijo se vsi člani in po njih vpeljeni gostje. — Pododbor Ljubljana.

* Zatvoritev poti v Lattermanovem drevoredu. Dne 15. sept. 1927. se začasno zapre pot, ki vodi od bivšega otroškega igrišča mimo velesejmjskih paviljonov proti pivovarni »Union«. Občinstvo se opozarja da je javni prehod od 15. do 29. sept. skozi navedeni drevored Lattermanovega drevoreda nedopusten, ker pripada ta čas pokrajinski razstavi.

* Lydia Wisiakova in Vlaček Vilek otvorita s 1. oktobrom šolo baleta in umetniškega plesa. Prijave kakor tudi tozadevna pojasnila dnevno od 2. do 3. popoldne v dramskem gledališču.

* Kolizejski oder vabi svoje člane na sestanek, ki se bo vršil danes 14. t. m. ob 20. v restavraciji pri »Levu«. Točnost!

* Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«. V sredo vaja mešanega, v petek moškega zbora.

* Dr. Haus ne ordinira od 14. do 18. septembra.

* Člane Koja Jahačev in vozačev v Ljubljani opozarjamo na članski sestanek, ki se bo vršil v četrtek 15. t. m. v prostorih Kmetijske družbe na Turjaškem trgu. Ker se bo razpravljalo o predložitvi konjskih dirkah, pri katerih naj bi sodelovali vsi člani, je udeležba nujna.

* Kopalnice Tabor pristopno javnosti vsako sredo in soboto od 8. do 19. ob nedeljah od 8. do 12. Vhod nasproti vojašnice

* Malinovc, pristni dobiti v drogeriji Kanc. Zidovska ulica.

* Policijska ura ob priliki letošnje pokrajinske razstave od 17. do 26. t. m. Veliki župan ljubljanske oblasti je dovolil podaljšanje policijske ure do ene ure jutraj za vse restavracije, gostilne, kavarne in okrepčevalnice v ograjenem prostoru sejmšča za čas letošnje pokrajinske razstave. Opozarjamo naše občinstvo, da se b. radila na veseličnem oddelku razstave vsakemu najlepša zabava. Mali prater bo bogato zaseden z najrazličnejšimi atrakcijami.

* Drobna policijska kronika. Predsednišnim sta bili izvršeni dve aretaciji. Stražnik je zatolil v Tivolju neko na klopi spečo žensko, ki ni vedela za svoje stanovanje. Bila je tako opita, da so jo morali spraviti na stražnico. V zapor je moral tudi neki prehud razgrajč, ki je kravaliziral po ulicah in vzbujal javno zgražanje. Policiji so bili prijavljeni dalje še naslednji dogodki:

1 tatvina gotovine, 1 tatvina obleke, 1 poskušena tatvina, 1 tatvina ročne torbice v kinematografu, 1 poskušeni vlom v stanovanje, 1 prestopke nedostojnega vedenja, 1 nezgoda, 1 prestopke prekoračenja policijske ure in 5 prestopkov častnega policijskega reda.

* Tatvina ročne torbice. Kati Jurjovčič, stanujoča na Resljevih cesti št. 12 se je podala v ponedeljek zvečer v »Kino Dvor« Tekom predstave je odločila na sosedni stol svojo ročno torbico v kateri se je nahajala denarnica s 50 Din in raznim drugimi vrednostmi. Ob koncu predstave je Jurjovčičeva na torbico pozabila in jo poročila šele pri izhodu. Dasi ravno se je takoj vrnila, torbice ni več našla na mestu, ker jo je med tem že pograbil neznan tat. Jurjovčičeva trpi skupno okrog 300 Din škode.

Ljubljanci, pozor!

Naznanjam, da točim prvo novo portugalco g. Sušnika s Trške gore pri Novem mestu in portugalco g. Karlovske iz Smarje pri Novem mestu. Kavarina in gostilna Leon Kolodvorska ulica 29.

* Zlobna nagajivost in posledice. Ko se je v nedeljo popoldne peljal čevljarški vajenec Anton Pedziri iz Podgrada s kolesom po Selški ulici ga je pri zadnjih hišah na meji močjanskega polja napadla skupina otročev in s kamenjem. Pedziri se je kamenja, ki so ga pobalili lučali izza hiš, ustrašil in padel s kolesa. Pri padcu si je strgal praznično obleko ter poškodoval kolo, tako, da trpi čez 600 Din škode.

* Okraden delavec. Zidarski delavec Janez Kraner, ki stanuje med drugimi delavci v baraki »Obnova« ob Hrovatovi cesti je predsončnim opazil, da mu je neznan tat ukradel 220 Din gotovine. Ker so bili tekom popoldneva vsi njegovi tovaršiji na delu je gotovo, da se je spizlil v barako nepoznan umzovci, poiskal ključ njegovega kovčka ter mu izmaknil težko prisluzeni denar.

Iz Maribora

* Presenečen Nemci. Poleg osamelih zapuščenih radičevskih in radikalskih generalov so bili v Mariboru presenečeni nad majhnim uspehom temeljitega volilnega bola tudi nemški voditelji. Z vsa sigurnostjo so računali, da dobe mandat. Še v sobotni številki »Morgenblatta« so poveljevali strumno nemško agitacijo in vzorno izvedeno organizacijo svojih članov nemške liste ter prerokovali mandat. Res so Nemci poleg ostankov štajercijanstva na deželni spravi v Mariboru na volišče vse, kar leze ino gre. Kljub temu pa v mestu niso presegali svojega običajnega števila.

Ostali so brez mandata. Nemški voditelji si tega dolgo niso mogli razlagati. Tekom včerajšnjega dne pa so končno le ugotovili, da so njihovi ljudje, zlasti nemščurji volilni klerikalci, ki bi sicer dobili večjemu tisoč glasov, ali pa še teh ne. In tako so sedaj tudi Nemci plačali svoj račun radi zadnjih zvez s klerikalci v Mariboru, Celju in Ptuj. Somišljeniki SLS in nemške liste so se že pač tako privadili temu prelivanju v eno skupino, da jim ni zamerilo, če potem ne ločijo več med prvo in četrto skrinjico in da pomočje kroglje že kar v prvo škatljo, mesto da bi jo nosili še do četrte. Nacionalno se v tem ne spremeni dosti. Vsaj njihovi voditelji so pri vsakem sklepanju paktov to potrdili.

* Proslava proboja solunske fronte. V četrtek, 15. t. m. ob pol 11. uri priredi Udruženje rezervnih oficirja i ratnika, pododbor Maribor, na Trgu Svobode parastos za vojske padle na solunski fronti 1. 1918. ter istočasno svojo krstno slavo. Vabijo se vsa društva, korporacije ter ceneno občinstvo, da se udeleže te slavnosti ter s svojo udeležbo in prisotnostjo podeli slavlju čimvečjo svečanost. — Člani, ki imajo uniforme, naj pridejo v uniformah, ostali z znakom.

* Odbor jugoslovenskih dobrovoljcev poziva svoje člane, da se dne 15. sept. ob 10. popoldne na Trgu Svobode neizgibno z znaki udeleže »Krstne slave« Udruženja rez. oficirja i ratnika.

* Nekaj za »kancelarparagraf«. Iz St. Ilija pri Velenju nam poročajo, da je tamotični župnik g. Schreiner v nedeljo pred volitvami po končani pridigi javno s prižnice pozval može: »V nedeljo pa vrzite svojo kroglo v prvo skrinjico!« Kdo zna, koliko podobnih slučajev se je dogodilo minule dni v Sloveniji in vendar bodo klerikalni listi še vedno trdili, da ni zlorabe vere in da je kancelarparagraf nepotreben.

* Ginevanje nemških šolskih otrok. Kljub vztrajni agitaciji od hiše do hiše in pozivanju v časopisih na nemške starše, da vpišejo svoje otroke v Mariboru v nemško šolo, vendarle gineva število nemških šolskih otrok od leta do leta. Letos je bilo vpisovane nemških otrok tako slabo, da je morala šolska uprava v Mariboru dva razreda ukiniti. Radi tega sta ostala samo še dva razreda dečkov in dva razreda deklic. In tako kljub umetnim injekcijam gineva mariborsko nemštvo, ki kmalu ne bo imelo nobenega naraščaja. Tega položaja tudi obgato nekaj nemških familij v bodočnosti ne bo moglo spreminiti, če ne bodo izrecno podpirale nemških industrij inoženjskih kvalificirancev. Za Nemce same bi bilo torej seve edino pametno, da pošiljajo svoj naraščaj izključno v slovenske šole in na ta način omogočijo svojim otrokom eksistenco na naši zemlji. Razni fanatični voditelji pa tega še vedno ne morejo uvideti.

* Odhod železniških uradnikov. V ponedeljek popoldne se je odpeljal iz Maribora na Češkoslovaško 60 železniških uradnikov, ki jim je dala naša železniška uprava v to svrhu na razpolago dva spalna vagona. Železniško ministrstvo zastopa v tej podučni ekskurziji načelnik ministrstva dr. Ivan Kavčič, ljubljansko direkcijo pa inspektor Vargazon.

* Novo postajališče nad Mariborom. Začetkom prihodnjega meseca bo otvoroeno postajališče Cerkljica med Pesnico in St. Iljem. Poslopje je že dograjeno, sedaj delajo še na nasipu. Če ne bo nobenih zaprek, se bo vršila slovesna otvoritev prve dni oktobra. Obstali pa bodo tu še lokalni vlaki.

* Težka nesreča na Pohorju. Včeraj je hlapec pašniške zadrage na Glazuti nad Rušami 25 letnj Anton Vihar vozil plohe. Med vožnjo so se mu splašili konji in zdrinjali po hribu navzdol. Vihar je prišel pod zavrt kolesa in so ga konji vlekli več metrov pod vozom za seboj. Včeraj so ga pripeljali s težkimi poškodbami v mariborsko bolnico. Njegovo stanje je zelo nevarno in še vedno bruhla kri.

Iz Celja

* Pogovor med celjskimi radikali. Pri brivcu sta sedela takoj drugi dan po volitvah dva najodličnejša radikalna voditelja in se med seboj pogovarjala o izidu volitev. S splošnim izidom sta bila zelo nezadovoljna. Edino tolažilno njima je bilo dejstvo, da so dobili radikali v Celju dva glasa več kakor klerikalci in eden njih je dejal: »Dobro je, da imamo dva glasa več in nam bo to vedno dobro služilo, kadar bomo imeli s klerikalci kakšne skupne kompanije.« V teh besedah se vidi vsa neodkritosrčnost napram zaveznikom, ki so jih v Celju dvignili. Še vedno velja stara prislovica o lisici in ježu. Pri njih je vse kompanijski kšest in ti uboga volilska raja jim služi zato, da ti kšestj tem lepše uspevalo.

* V pomirjenje radikalskih živcev, ki s svojim velikanskim uspehom pri zadnjih skupščinskih volitvah niso zadovoljni ter trdijo, da je bilo nad 20 celjskih radikalov volilnih komisarjev na raznih voliščih izven Celja, poročamo, da jih je bilo samo 7 in da jih ne spravijo skupaj 20 niti tedaj, ako pristejejo k njim svojih 5 klerikalnih zaveznikov. Pač pa je vršilo na dan volitev predsedniško funkcijo na voliščih v mariborskem volilnem okrožju 38 celjskih demokratov, tako da znaša faktično število demokratskih glasov 400. Radikalna ladja, ki se je pojavila na raznih vogalih celjskih radikalskih veljakov je izginila v trenutku, ko se je zvedelo, da je g. minister dr. Ravnik, kakor ga je nazival njegov najnovejši pobratim Drogenik na radikalskem shodu v Celju, slajno propadel in da bo moral sedaj v času, ko mu bodo zaprli za en mesec odvetniško pisarno, si poiskati kako drugo opravilo, kakor pa sedeti na mehkem ministarskem fotelju.

* Redni sestanek članov krajevene organizacije SDS Celje mesto, ki se vrši vsako sredo zvečer, odpade ta teden radi odsotnosti funkcionarjev.

* Smrtna kosa. V Celju sta umrla dne 18. t. m. Marija Vouk 59 let stara hišnica v Prešernovi ulici in dne 12. t. m. ga Frančiška Lopan, žena pekovskega mojstra v 57 letu starosti. N. v m. p.

* Pasji kontumak odpravljen. Z razglaslo mestnega magistrata celjskega z dne 6. septembra t. l. je odpravljen pasji kontumak v območju mesta Celja.

* Požar. V torek, dne 13. t. m. pop. je izbruhnil v tovarni Pyrota v Zavodni pri Celju požar. Ker obstoja tvornica iz lesenih objektov ter vsebuje mnogo gorljivega materiala je obstojala velika nevarnost, da zapadejo plamenu vse barake. Celjski požarni brambli, ki je bila takoj na mestu požara se je posrečilo v kratkem času oženi lokalizirati tako, da je gorela samo ena lesena baraka. Doslej še niso mogli zvedeti, kako je nastal ogenj.

Iz Kranja

* Za revijo narodnih noš na ljubljanskem velesejmu se vršijo v mestu in okoliških vaseh z vnapre potrebne priprave. Posoben pripravilniški odbor je sklical na predki ponedeljek informativni sestanek, na katerem se je sklenilo, da se prijavi deset parov v narodnih nošah za tekmovalanje v skupinah kakor tudi posamezno. Med njimi bo tekmovala dekle v narodni noši, ki je bila last matere pokojnega ljubljanskega knezoškofa Vidmarja. Ponovno pozivljamo tudi ostale lastnike narodnih noš v mestu in okolici, da se pridružijo kranjski skupini, da bo napravila v Ljubljani čim sijajnejši vtis. Kranjska skupina se zbere v nedeljo 19. t. m. ob 10. uri popoldne pred mestno hišo, od koder odorkarja s harmoniko na čelu na kolodvor.

* Kino v Narodnem domu predvaja v petek, soboto in nedeljo velefilm »Sveta gora«, ki je dosegel v Ljubljani največji uspeh.

Pavle Cvenkelj v preiskovalnem zaporu

Ljubljana, 13. septembra

Aretacija bivšega borznega senzala Pavla Cvenkelja je vzbudila ogromno senzacijo v ljubljanski družbi, med poslovnim svetom, pa tudi med ljudstvom ga deželi, kjer se je aretiranec mnogo gibal kot nakupovalec lesa, svetovalec v raznih težavah trgovskega značaja in posebno še kot klerikalni agitator. Cvenkelja so povsod poznali kot enega najrazboritejših klerikalnih ljubljanskih voditeljev, ki je stal vedno v prvih vrstah. Odlikoval se je povsod s svojim držnim nastopom in neugnanu zgovornostjo. Cvenkelj je bil zelo agilen tudi pri nedeljskih volitvah. Zadnje dni pred volitvami se je sukal v raznih lokalih in nagovarjal volilce tudi na ulicah, medtem pa je imel že gotov načrt, da svojim žrtvam pokaže figo. Samo na volitve je še počakal in nato tudi on ovulpa.

Zasiževanje Pavla Cvenkelja na policiji se je končalo že včeraj. Tamkaj od njega niso niti zahtevali predolgi izjav, ker so ostarele stranke potom svojih zastopnikov že itak predale vse material državne, mu pravdnistvu.

Tekom današnjega popoldneva so prepeljali tudi Cvenkelja iz policijskega pritvoza in ga izročili preiskovalnemu sodniku.

Iz Trbovelj

t. Našim volilcem! Dosegli smo sijajen uspeh, ki je preplasil vse naše nasprotnike. Ta uspeh je Vaša zasluga in zasluga Vaše razsodnosti in discipline. Res je, da za enkrat se nismo dosegli, kar smo vsi želeli, marveč, da bi spravi našega dr. Bohinjca v Narodno skupščino. Pomirjeni pa smo lahko, ker pride v Narodno skupščino naš rojak dr. Kramer, ki bo z njemu priznane vne gotovo ščitil tudi interese našega trga in Vas volilcev. Stevilčno smo drugi povrsti, ali naše hrepenenje in naše delo mora stremeti po tem, da bomo kdaj prvi. Počasi se tudi delavstvu odpirajo oči in ono uvideva, da je njegov boj za doseglo nje govih pravic v tej smeri kot je šel do sedaj, brezuspešen. Moralo bo zapustiti fantazije praznih in nedosegljivih sanj in stopiti na realna tla boja za kruh. Kadar bo delavstvo to uvidelo, takrat bomo prvi in takrat bo delavstvu zagotovljena eksistenca, ki mu gre po vseh božjih in človeških pravicah. Volilci! Po tako lepem uspehu ne smemo počivati. Vsi na delo in naša moč bo rastle v vsakim dnevu. — K. o. Trbovlje.

t. V nedeljo, dne 18. t. m. popoldne koncert pevskega društva Ljubljanski Zvon v Hramu. Na vzponu izključno narodne pesmi.

t. Izvolitev dr. Kramerja. Nepopisno veselje je zavladalo v Trbovljah, ko smo zvedeli, da je v Ljubljani zmagal naš rojak, g. minister Kramer. Z bliskovito naglostjo se je razširila ta vest po vsej dolini. Pri kinopredstavi v Sokolskem domu so projekciji to vest na platno in občinstvo jo je sprejelo z viharim navdušenjem in vzkljakanjem dr. Kramerja.

t. Volitna nedelja je potekla mirno, vendar se je pri vseh strankah opazila neko nervozno razburjenje. Delale so se različne kombinacije in sklepele stave. Nervoznost je postajala tim večja, čim bolj se je približeval čas razglasitve izida. Silno navdušenje in veselje je zavladalo v naših prednih vrstah, ko je bil proglašen izid. SDS je dobila 509 glasov, 139 glasov več kakor pri zadnjih volitvah in zavzela v tukajšnji občini po številu drugo mesto. Izgubili smo najmanj 50 glasov, ker so bili volilni imeniki pomanjkljivo sestavljeni. Priročevali so se posebno staroukolenici, ker niso mogli glasovati za dr. Bohinjca. — SLS je padla za 82 glasov in prišla na četrto mesto. Večino so odnesli dekalisti. Pri delavskih strankah so pa odločevali komunisti. Pri oblastnih volitvah so komunisti glasovali za socialiste in so ti dobili 1598 glasov, bernotovci pa samo 252 glasov. Za sedanje volitve so se združili komunisti z bernotovci in dobili 1533 glasov, socialisti pa 488 glasov. Iz tega se vidi, da so socialisti močnejši od bernotovcev, najmočnejši pa so komunisti, ki v delavskih vrstah odločujejo. Najslabše so odrezali radikalni. Od zadnjega samostojnega nastopa so pridobili 9 glasov, dobili so jih v celoti 79. Za teh 9 glasov se je trudil dr. Stefa novič osebno menda kakih 10 dni. V Trbovljah ne smatra radikalne stranke nihče več za resno. Uvrščajo jo v kategorijo stranke Zagorskega. Čudimo se samo nekaterim resnejšim gospodom, da tega ne uvidijo in še vedno smatrajo za močujočo, da bi radikali dosegli v Trbovljah kak uspeh. Z radikalno stranko se v Trbovljah samo slabi napredni element. Demokrati pa po nedeljskem uspehu ne smemo prekrizati rok. Nedeljski uspeh nam je ravno pokazal, da delo rodi sad. Zato zdaj vsi na novo delo!

Sport

Zagrebski Hašk v Ljubljani

V nedeljo nastopi v Ljubljani prvak Zagreba in ZNP-a znani Hašk, kjer odigra prijateljsko tekmo z ASK Primorje. Brezdvomno bo ta tekma ena najlepših letošnje jesenske sezone že z ozirom na kvaliteto gosta, o čemer bomo poročali bolj podrobno prihodnjico.

Nedeljski sport v Mariboru

Hazena: Maribor : Concordia 6 : 5 (5 : 3) Minulo nedeljo je gostovala v Mariboru družina Concordie proti družini Maribora in predvedla temperamentno igro, polno tehnične dovršenosti in taktičnih fines. Domačinke so nudile dovolj odpora in prekalale boljše nasprotnika v odločnosti pred golom, ter si tako priborile zmago. Pri gostih je bila boljša obramba s Flicovno na halfo. Vratarica ni bila v najboljši formi. — Pri Mariboru je napad deloval brezhibno le v prvem polčasu, v drugem polčasu pa je močno popustil. Vztrajne Zagrebčanke so prevladovali in ustvarjale številne nevarne situacije, ki so pa radi neodločnosti napada ostale neizrabljene. Preobremenjena obramba Maribora je v drugem polčasu igrala izredno postrvovno. Le branilki in vratarici je pripisati, da Concordia ni vsaj izenačila, čeprav bi bila celo njena zmaga upravičena. Mnogo je grešil sodnik g. Cizel, ki je zadrževal igro. Živahen potek tekme in izredno fair igra je hazeni v Mariboru pridobila novih prijateljev. Zeleti bi bilo, da se slične prireditve večkrat ponove, kar bo damskemu sportu v vsakem oziru koristilo.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod : Ljubljana 13. septembra 1927.

Višina barometra 308,8 m

Kraj	Cas	Barom.	Temper.	Rel. vlažn.	Smer vetra in brzina v metrih	Padavine
(pazovanj.)				%		
Ljubljana (dvorec) ...	7. 14. 21.	763.0 763.8 763.7	7.5 14.5 12.3	89 94 94	N 2 W 6 SE 2	10 2 0
Maribor ...	8.	763.0 763.1	10.0 13.0	85 81	NE 6 SW 6	3 7
Zagreb ...		761.1	13.0	85	SW 6	3
Beograd ...		762.6	13.0	95	W 2	10
Sarajevo ...		759.7	11.0	94	SSW 4	10
Skopje ...		759.4	20.0	73	NW 2	6
Dubrovnik ...		75.6	24.0	82	mimo	4
Split ...	7.	75.1	18.0	61	NNE 10	6
Praga ...		760.7	11.0	—	W 6	10

Solnce vzhaja ob 5.35, zahaja ob 18.17, luna vzhaja ob 19.41, zahaja ob 7.38. Najvišja temperatura danes v Ljubljani 17.1 C, najnižja 6.4 C.

Dunajska vremenska napoved za sredo: Deležno, hladno vreme z živahnimi zapadnimi vetrovi.

Tržaška vremenska napoved za sredo: Lahki severni vetrovi. Nebo večinoma jasno. Temperatura od 17 do 23 stopinj. Morje razburkano.

Nogomet: Maribor : Svoboda 6 : 1 (4 : 0) Rapid : Zvezničar 5 : 1 (3 : 0)

Iste dne sta se v Mariboru odigrali dve tekmi za poškodbeni fond. V tekmi Maribor : Svoboda sta nasprotnika predvedla skrajno ležerno igro. Maribor, ki je nastopil z oslabiljeno postavbo, je bil sicer v premoči, vendar jo je v razmerju 6 : 1 (4 : 0) uveljavil le na račun vratarja Mernika, ki je bil v zelo slabi formi. Svoboda se je borila požrtvovno. Sodiš je g. Fišer zadovoljivo.

Takoj po tekmi Maribor : Svoboda sta odigrala v isti namen tekmo Rapid in Zvezničarji. Potek je bil sicer nekoliko živahnejši, vendar Rapidova enajstotica ni nudila tega, kar premore. Zvezničarji so tokrat pokazali več skupne igre kot sicer, vendar še ni opaziti pravega sodelovanja med obrambo in napadom. Rapid je bil stalno v premoči, toda napad običajnih prednosti ni realiziral v številkah. Sprito odporne obrambe Zvezničarjev se je moral zadovoljiti z zmago v razmerju 5 : 1 (3 : 0), čeprav se mu je pripisovalo večji uspeh. Potek je kvaril sodnik g. Radolčić, ki je bil zelo slab.

Z nedeljskima tekmama so zaključena tekmovalja za poškodbeni fond, razen finalne tekme za katero sta se plasirala nedeljska zmagovalca Rapid in Maribor.

Davisov pokal prvič na kontinentu!

Dne 10. t. m. sta bili odigrani poslednji dve tekmi izvalne runde za Davisov pokal. Lacoste (Francija) je zmagal nad ameriškim šampionom Tildenom 6 : 3, 4 : 6, 6 : 3, 6 : 2, Johnston (Amerika) pa je proti Cochetu izgubil tudi v štirih setih: 4 : 6, 6 : 4, 2 : 6, 3 : 6. — Francija je torej dobila tri igre, izgubila pa dve in dragoceno trofejo, za katero se je letos potegovalo 25 držav, pojde za eno leto v Pariz. Dolej se je le trem deželim posrečilo priti v posest Davisovega pokala; bile so to Anglija, Avstralija in Zedinjene države, ki so ga uspešno branile držema sedem let: od l. 1920. do 1926. Letos jih je zatekla usoda; dasi so drugi dan tekmovali vodili 2 : 1 in bi jim bilo treba dobiti le še en match za končno zmago — so vzlic temu izgubili Johnstonu ni sicer nihče pripisoval šansa za zmago napram Wimbledonškemu zmagovalcu Cochetu, toda nikomur od tisočev gledalcev, ki so prisostvovali dvoboju Tilden-Lacoste, se prejšnji dan ni zdelo mogoče, da bi Tilden utegnil izgubiti proti Lacostu, zlasti še ker je bil »veliki Bill« v izredni formi. Toda zgodilo se je in score svedoči, da Lacoste niti ni imel kaj težav, da se je otresel strašnega nasprotnika. Tako je Francozom uspelo osvojiti si pokal, ki ga jim nabiž ne bo tako lahko zopet iztrgati. Zasluzili so si zmago pošteno, a njih uspeh je v zaduščenje vsej športni Evropi.

Mednarodna kolesarska dirka se je vršila preteklo nedeljo na progi Graz-Semerin-Graz (km 200). Zmagal je Anton Banek motokotarskega kluba Zagreb v 6 urah 58 min. 42 sek. Na četrto mesto se je plasiral Truban, na peto pa Kranjc kot kluba Orso, Zagreb. Zelo laskav uspeh za jugoslovenske kolesarje! Zakaj se te dirke niso udeležili slovenski dirkači?

Ikar (Plzen) je zmagal v hazena finalu nad praško Slavijo s 4 : 3 (2 : 1) in postal prvak CSR v hazeni.

Finska, domovina slavnega Nurmija, je v nedeljo brez njegovega sodelovanja podlegla Švedski z neznatno razliko 86 : 86. Ker sta dosegli obe državi enako prvih mest, so odločili drugo in tretjeplasirani.

Mačarsko nogometno prvenstvo kaže po treh kolic naslednjo sliko: 1. FTC, 2. Sabaria, 3. Hungaria, 4. Vasas in 5. Ujpest. Kakor je videti se zastopnika v srednjeevropskem pokalnem turnirju, ne borita preveč srečno.

Lahkotletski dvomletki Čehoslovaka : Poljska se vrši prihodnjo soboto in nedeljo v Varšavi. Čehoslovaki postavijo najboljšo reprezentanco, med njimi Borovicka, Vykoupil, Sinder, Strnište, Jandera, Chmelik itd.

Službene objave LNP. Seja poslovnega odbora se vrši danes, v sredo ob 20.30 v posebni sobi kavarna Evropa. — Tajnik II. SK Ilirija, nogometna sekcija. Jutri, v četrtek točno ob 17.30 trening I. skupine s SK Jadranom. Pridite v garderobo ob 17.15. Danasnji trening II. skupine odpade, prihodnji trening II. skupine v petek. — V nedeljo za I. moštvo in za rezervno prvenstvena tekma s SK Slavijo. — Načelnik.

MO. za juniorske tekme SK Ilirije. Danes, v sredo ob 20. uri se vrši kratka za ključna seja medklubnega odbora za izvedbo juniorskih tekem za prehodni pokal SK Ilirije. — Predsednik.

SK Slavija. Danes točno ob 20. zvečer pri Prusniku seja upravnega odbora. Prosi se točne in polnoštevilne udeležbe. — Predsednik.

Kotarski Savez kraljevine SHS. Dirka za kolesarsko Gorskoro prvenstvo Slovenije se razpisuje na nedeljo dne 25. t. m. na običajni progi Vrhnika km 20 do km 26, državne ceste proti Logatcu. Dirka je razpisana za dve skupini, in sicer za prvorazredne dirkače, in za juniorje. Začetek odločilne dirke ob 15. (po prihodu vlaka iz Ljubljane), predtekli bodo izvedeni dopolne ob 11. Dirka je otvorna za vse dirkače klubov, ki so vključeni v Kotarskem Savezu kraljevine SHS. Zaradi razsvetlitve predtekov je zaključek prijav nepreklicno v četrtek dne 22. t. m. zvečer ob 19. Prijave sprejemajo tehnični referenti podobno: rov, Prijavnina 5 Din. Dirka se vrši ob vsakem vremenu.

Schichtov način pranja

Namočiti v ekstraktu za pranje „Ženska hvala“ Izprati s Schichtovim Terpentinovim milom.

Gospodarstvo

Sklepi srednjeevropskega hmelnarskega kongresa v Žatcu

Pridelek žlahtnega hmelja ne presega pivovarniških potreb. — Sklepi proti tlačenju cen. — Resolucija za omejitev hmeljarske proizvodnje. — Prihodnji kongres bo v Novem Sadu.

Sele danes moremo objaviti nekaj več podrobnosti o V. mednarodnem hmelnarskem kongresu, ki se je vršil na Mali Šmaren S. t. m. v Žatcu (Čehoslovaka). Zastopane so bile na kongresu hmelnarske organizacije Nemčije, Čehoslovake in Jugoslavije. Francija, Poljska in Madžarska so svojo odločnost opravile. Na prvem mestu dnevnega reda je bilo poslovno poročilo Srednjeevropskega hmelnarskega urada, iz katerega povzemamo, da pripadajo uradu naslednje organizacije: Nemško hmelnarsko društvo v Münchenu, vse hmelnarske organizacije Čehoslovake (pet po številu), dalje Alzaska hmelnarska zveza (Francija), Hmeljski sindikat v Varšavi (Poljska), Zveza vodinskih hmelnarjev v Novem Sadu (SHS), Hmeljarsko društvo za Slovenijo v Žalcu (SHS) in končno Hmeljska novovevalna zdruška v Budimpešti (Madžarska).

Po referatih za posamezne hmelnarske dežele je pridelek srednjeevropskega hmelja ocenjen tako-le (v centih po 50 kg):

Čehoslovaka	na 196.300—206.900
Nemčija	178.300—181.000
Francija	68.000—68.000
Jugoslavija	70.000—75.000
Poljska	55.000—55.000
Avstrija, Madžarska, Rumunija itd.	3.000—3.000

Skupno na 570.600—588.000

Pri debati se je izreklo, naj se cenitve za Anglijo in Ameriko ne podajo, ker je ugotovljeno, da je bila hmeljska letina v teh državah neugodna. Iz primerjave, ki jo je sestavil M. Hartig (Žatec) med številkami letošnje hmeljske letine in letošnje 1924., ki je izkazovala znaten pridelek, je razvidno, da je letošnji hmeljski pridelek le za malenkost večji od onega v l. 1924. Čeprav je bil konsum piva 1924. znatno manjši, kakor je sedaj, je bil vendar pridelek hmelja takrat gladko prodan. Ni torej nikakega povišanja za misljenje, da bo letos hmelj ostal v rokah producentov. Dr. Hartig je govoril tudi proti tlačenju cen, če, da je bil v l. 1924. podobni položaj, kakor je letos. Takrat so padle cene od 3100 Kč v predprodaji na 1500 do 1600 Kč za 50 kg, a pozneje, ko je bilo blago prodano iz prvih rok, se je cena dvignila na 4000 Kč za 50 kg. S takimi cenami ne računa danes nihče, vendar ni povišanja za prodajo hmelja po vsaki cni.

Ob koncu debate o cenah se je sprejel sklep proti tlačenju cen. Sklep ima v glavnem naslednjo vsebino: Cenitev letošnje letine srednjeevropskega žlahtnega hmelja pokazuje množino, ki bo krila pivovarniške potrebe, ki pa nikakor ni tako velika, da bi se moglo govoriti o preveliki proizvodnji. Hmeljarjem vseh okolišev in dežel se mora s povdromom pripraviti, da se odločno upirajo neprestanim poskusom tlačenja cen, kajti le na ta način se lahko prepreči zahtevanje hmelja. Potem se vsem hmeljarjem toplo priporoča, naj ne silijo s ponujanjem blaga.

Dalje se je sklenilo, da se bo prihodnji kongres vršil v Novem Sadu v Jugoslaviji. Končna cenitev letošnjega pridelka se bo izvršila v Münchenu ali pa v Žatcu. Dr. Hartig je priporočil v svrhu odstranitve medsebojne brezobzirne konkurence hmelnarskih okolišev in dežel propagando proti povečanju hmeljskih nasadov, odnosno morda celo za omejitev hmeljarstva. Zastopniki Nemčije so zagovarjali stalitve, naj svoje nasade omejijo predvsem oni okoliši, ki so v zadnjih letih brezmerno povečali hmeljska. K temu vprašanju se je sprejela resolucija naslednje vsebine:

V. mednarodni hmelnarski kongres priporoča vsem hmelnarskim deželam in okolišem, ki so priključeni Srednjeevropskemu hmelnarskemu uradu, otvoritev najodločnejše propagande za omejitev hmeljskih nasadov. Eden povodov za to priporočilo je dejstvo, da sedanji razvoj cen grozi s padcem pod stanje pridelovalnih stroškov.

— Davčne olajšave za nove hiše v Ljubljani. Da se po možnosti posepi stavbna podjetnost in se s tem ublaži stanovanjska beda, je odredil vladni komisar mestne občine Ljubljane v skladu s predlogom Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, da se za nove zgradbe (nadzidke, prizidke itd.), ki so se pričele graditi v letu 1927, ali pozneje in ki so po zakonu proste državnega davka, tudi občinska doklada ne predpisuje. Ta oprostitve velja za enkrat do dne 31. decembra 1931.

— Konferenca za direktni promet med Poljsko in Čehoslovako ter Jadranom. V soboto se je pričela v Varšavi konferenca, ki se bavi z vprašanjem direktnega prometa med Poljsko, Čehoslovako in Jadranom. Na tej konferenci sodelujejo poleg delegatov Poljske in Čehoslovake tudi delegati Jugoslavije, Avstrije in Madžarske.

— Investicijsko posojilo mesta Dubrovnik pri Državni hipotekarni banki. Finančni minister je odobril mestu Dubrovnik, da sme v investicijske svrhe (za gradbo hidroelektrične centrale in klavnice) najeti pri Državni hipotekarni banki dolgoročno posojilo v znesku 15 milijonov Din.

— Pred novimi trgovskimi pogajanj. V beograjskih diplomatskih krogih se zatrjuje, da sta se jugoslovanski zunanji minister Ma-

rinković in bolgarski zunanji minister Burov povodom sestanka v Ženevi dogovorila, da se imajo med obema državama čim prej pričeti pogajanja za sklenitev trgovinske pogodbe, ki bi omogočila redni trgovinski promet med obema državama. Praktično koristi te pogodbe trenutno sicer ne bi bile velike, ker je trgovinski promet med Jugoslavijo in Bolgarijo zaradi gospodarske strukturne enakosti obeh držav le malenkosten. Uvoz iz Bolgarije je l. 1926. znašal le 6.3 milijona (l. 1925. 12.1 milijona Din), izvoz v Bolgarijo pa 8.8 milijona Din (1925. 73.4 milijona Din). Večji bi bil seveda uspeh take pogodbe v gospodarsko-političnem oziru. Jugoslavija še ni z nobeno balkansko državo sklenila trgovinske pogodbe, izvzemši z Albanijo, ki pa še ni ratificirana. Pogajanja z Grčijo še vedno niso končana. Z grške strani se sicer zatrjuje, da bodo ta pogajanja v kratkem zaključena. Tudi z Rumunijo še nimamo trgovinske pogodbe, za pogajanja s Turčijo pa se vršijo šele predpriprave. Ker med našo državo in Bolgarijo v trgovinsko-političnem pogledu ne vladajo večje diference, je verjetno, da bo pogodba v kratkem sklenjena, kar bi pospešilo tudi potek ostalih pogajanj. Vsekakor je pričakovati, da se bodo po sklenitvi trgovinske pogodbe in po ureditvi gospodarskih odnosov izboljšali tudi politični odnosi do Bolgarije. — Kakor poročajo iz Budimpešte, se bodo 20. t. m. na podlagi sporazuma med našo in madžarsko vlado pričela v Beogradu pogajanja za ureditev neresenih administrativnih gospodarskih prometnih in političnih vprašanj (glede dvojnega obdavčenja, privatnih zavarovalnih družb, pravne pomoči, ekstradikcije, obmejnega prometa, obmejnih postaj, spojitve nekaterih železniških prog, rečno-plovnega režima, prenosa sedeža nekaterih družb, borbe proti kužnim boleznim, avtorskih pravic itd.). Za predsednika madžarske delegacije je določen legacijski svetnik gosp. Alfons Nickel.

— Promet na beograjski borzi. Pretekli teden je znašal devizni promet na beograjski borzi 29.75 milijona Din napram 47.5 milijona Din v predhodnem tednu.

— Zadržna banka v Ljubljani je na izrednem obnem zboru 11. t. m. sklenila povišati svojo delniško glavnico od 4 milijonov na 5 milijonov Din. Izdala bo 10.000 delnic po 100 Din nomin. Pod naslednjimi pogoj: Stari delničarji dobe na vsake tri delnice eno novo po 105 Din, vse nadalje po 110 Din. Kurz za nove delničarje 112 Din. oziroma za Ameriko 2 dolarja. Občni zbor je bil zelo dobro obiskan in so se sklepi izvršili soglasno.

— Nova pogajanja za uvoz moke iz Madžarske v Avstrijo. Ker je načrt avstrijsko-madžarskega mlinarskega kartela propadel, se bodo v kratkem v Budimpešti pričela nova pogajanja, katera pa ne bodo vodili zastopniki mlinarske industrije, temveč trgovinsko-politični delegati. Kakor se čuje, bo Avstrija ponudila Madžarski gotovi kontingent za uvoz moke po nižjem carinskem tarifu. V tem primeru bi tudi Jugoslavija na podlagi klavzule o največjih ugodnostih lahko zahtevala priznanje kontingenta.

— Konkurz. Nad imovino Metrež, d. d. v Ljubljani, je bil na predlog upravnega sveta pri tukašnjem sodišču proglašen konkurz.

— Dobave. Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 20. t. m. ponudbe glede dobe šestoglatih matic, 1400 komadov lopat, do 23. t. m. pa glede dobave plinskih cevi. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: 17. t. m. pri komandi dravske divizije oblasti v Ljubljani glede dobave 160.000 kg slame in 180.000 kg sena; 28. t. m. pri direkciji pošte in telegrafa v Ljubljani glede dobave kolarškega lesa; pri direkciji državnih železnic v Ljubljani: 26. t. m. glede dobave 660 komadov zavornikov, 4000 kg dekstrina in 2650 komadov električnih žarnic, 27. t. m. pa glede dobave 67 komadov zračnih posod (Sonderbehälter), 700 kg kavčukovega platna, 1900 komadov kavčukovih odbojnikov, 4800 komadov kavčukovih obrobov in glede dobave 250 m kavčukovih cevi.

Borze

13. septembra.

Na ljubljanski devizni borzi je bil danes promet slabši kakor običajno. Ker je bilo dovolj privatnega blaga, je Narodna banka intervenirala le v devizah na Curih in Dunaju, in to v malem obsegu. Tečaj so ostali v glavnem nespremenjeni.

Na ljubljanskem elektnem tržišču so se zadnje dni močno dvignile delnice Kranjske industrijske družbe, za katero je bil danes zabeležen tečaj 405 blago (pretekli teden so notirale 335 — 350 denar).

Na zagrebškem elektnem tržišču je vojna škoda dalje zelo čvrsta. Danes je bila zaključena samo kasa po 869 (včeraj 364.5) in za ultimo oktober po 374. Ob zaključku borznega sestanka je notirala že 369.5 — 371. V bančnih papirih je bil promet slab. Tečaj Narodne banke se je dvignil na 5060—5100. Malo živahnijeje je bilo razpoloženje na tržišču industrijskih vrednot. Slavonija je pustila na 12 (zaključek). Slavski se je troyal po 100, Isis po 45, Sečera na pa po 550. Danica je bila zaključena po 155, vendar se je ob zaključku nudil denar po 162.

Devize in valute.

Ljubljana. Berlin 13.525 — 13.5275 (—), Curih 1094 — 1097 (1095.5), Dunaj 7.99 do 8.02 (8.005), London 275.85—276.65 (276.25), Newyork 56.63 — 56.83 (56.78), Praga 168.05 do 168.85 (168.45), Trst 307.75 — 309.75 (308.75); avstrijski šilingi 7.98—7.995 (—).

Zagreb. Dunaj 7.99 — 8.02, Berlin 13.51 do 13.54, Milan 307.81 — 309.81, London 275.85 — 276.65, Newyork 56.63 — 56.83, Pariz 221.5 — 223.5, Praga 168.05 — 168.85, Curih 1094 — 1095.

Beograd. Pariz 222 — 224, Newyork 56.62 do 56.82, Milan 308 — 310, Praga 168.09 do 168.89, Bruselj 7.905 — 7.935, Dunaj 7.9925 do 8.0225, Budimpešta 9.945—9.975, Amsterdam 22.80 — 22.86, Bukarešta 34.75 — 35.25, Atene 75.25 — 75.75, Sofija 40.75 — 41.25.

Dunaj. Beograd 12.47 — 12.51, Berlin 168.43 — 168.93, Budimpešta 123.90—124.10, London 34.44 — 34.54, Milan 38.56 — 38.66, Newyork 708.15 — 710.65, Pariz 27.7550 do 27.8550, Praga 20.9625 — 21.0625, Curih 136.55 — 137.05.

Curih. Beograd 9.13, Berlin 123.32, London 25.21, Newyork 518.55, Pariz 20.33, Milan 28.20, Praga 115.375, Budimpešta 90.75, Bukarešta 32.15, Dunaj 73.10.

Trst. Beograd 32.225 — 32.725, Dunaj 254 do 264, Praga 54.25 — 54.75, Pariz 71.85 do 72.35, Newyork 18.31 — 18.41, Curih 85.75 do 86.75, London 89.225 — 89.525.

Effekti.

Ljubljana. Celjska 197 — 199, Ljubljanska kreditna 140 — 0, Merkantilna 0 — 75, Prastediona 850 — 0, Kreditni zavod 160 — 0, Vevče 135 — 0, Ruše 260 — 270, Kranjska industrijska 0 — 405, Strojne 0 — 89, Stavbna 56 — 0, Sešir 104 — 0.

Zagreb. Državne vrednote: Investicijsko 87 — 87.5, Vojna škoda promptna 369.5 do 371, kasa 369.5 — 371, za oktober 372.5 do 374, agrarne 52 — 0, tobačne srečke 60—75; bančne vrednote: Eskomptna 91 — 92, Poljo 16.125 — 17, Kreditna 91 — 93, Hipo 55 go 56, Jugo 91—92, Ljubljanska kreditna 104—0, Narodna 5050 — 5100, Prastediona 850 do 860, Zemaljska Sarajevo 126 — 0, industrijske vrednote: Nihag 0 — 15, Gutmann 250 do 260, Slaveks 100 — 110, Slavonija 10 do 13, Drava 565 — 570, Sečera na 545 — 550, Vagon 30 — 37.5, Vevče 135 — 0, Isis 45 do 46, Danica 162 — 165, Union Našice 1760 do 1850.

Ljubljanska blagovna borza (13. t. m.) Les: Tendence nespremenjena. Zaključenih je bilo 6 vagonov, in to 2 vagona bukovih plohov, suhih, nežamanih, 30—70 mm, od 2.5 do 4 m, šir. od 20 cm naprej, I, II, 300 vagonov naklad, postaja po 440; 2 vagona suhih bukovih drv, 300 vagonov naklad, postaja po 19.5; 2 vagona suhih hrastovih drv, 300 nakl. postaja po 17. Deželni pridelki:

Tendence mirna, zaključkov ni bilo. Nudi se pšenica (78/79 kg, 2 %, slov. postaja, mlevska

Iz življenja in sveta

„Čudež“ v Konnersreuthu

«Svetnica» Terezija Neumann še vedno vznemirja Nemčijo in Avstrijo. — Vsak petek preživlja Kristovo pot na Kalvarijo. — Krave solze. — Svetnica že devet mesecev ne uživa hrane

«Jutro je nedavno obsežno poročalo o dogodku, ki je doslej redkokomur znan bavarski trg Konnersreuth proslavil po vseh nemških deželah: 29-letna Terezija Neumann je pred štirinajsti leti ohromela in oslepela, lani pa je »čudežno« ozdravila in postala čez noč »svetnica«. Na rokah so se ji pojavili stigmati, ki spominjajo na Kristusovo križanje. Vsak petek se je loti ekstaza, med katero ji znamenja božje muke krvave. Poročali smo tudi o sporih, ki so nastali zaradi tega pojava med znanstveniki in pa med ljudmi, ki vidijo v tem »čudež«, nalik znanim čudežem v starem in srednjem veku, kakor pripovedujejo o njih svetlo pismo in življenjepis svetnikov. Medtem pa tisoče in tisoče ljudi roma v Konnersreuth, da vidi čudežno dekle. V tiem bavarskem kraju na česko-nemški meji nastaja nemara nov Lurd ...

Zapisali smo, da gre za izredno zapleten slučaj histerije, ki doseže meje tistih psiholoških in psihopojavov, o katerih ima moderna veda patoloških le več ali manj utemeljene domneve. Znanstveniki seveda odločno odklanjajo vero, češ da gre za nadnaraven pojav. Vzlic temu neštevili obiski v Konnersreuthu nečjejo prenehati. V časnikih se razvijajo živalneje razprave ko kdaj poprej. Ta teden so priobčili cele strani o tem serijozni listi kot so »Berliner Tageblatt«, »Leipziger Neue Nachrichten«, »Prager Presse« in drugi. »Resl« v Konnersreuthu je čez noč zaslovela daleč po svetu in v njeno bivališče prihajajo številni verniki in radovedneži celo iz inozemstva.

Ob petkih ponavlja Kristusovo trpljenje.

Terezija Neumann je ob navadnih dneh vsakdanje kmečko dekle. Odkar je na glasu kot svetnica, nosi črno obleko, drugače pa se ne razlikuje od ostalih siromašnih tržank. Je srednje postave in krepko razvita. Starši so revni; v hiši je mnogo otrok. Terezija je ni nikdar vozila po železnici, bila je nekaj časa v bližnjem samostanu, ima ozko duševno obzorje, govori samo domače narečje. Bila pa je zelo pogosto bolna in je že za mladih nog silno veliko in globoko premišljevala o Kristusovem trpljenju.

Vsaki petek pride Terezija v farovž, kjer ji prirede posteljo. Tu jo primejo božje muke. Preživlja v duhu pot na Kalvarijo in izgovarja razne besede v aramejskem jeziku, ki ga je po vsej verjetnosti govoril Kristus (in ki se ga ni dekle nikdar učilo, ker je v vsej Nemčiji jedva par ljudi, ki ga poznajo). Mimika v obrazu in kretnje rok pričuejo, kako silno trpi v svoji notranjosti. Stigmati ji jamejo tako krvaveti, da se vidi, odtisi žbeljv, iz oči pa se ji udirajo krvave solze. Med enajsto in dvanajsto uro doseže ekstaza višek.

V petek se zbere v Konnersreuthu več tisoč ljudi. Prišpejo z vozovi, avtomobili, motocikli, koleši in peš. Med njimi so tudi letoviščarji iz bližnjih čeških kopališč. Vsem je dovoljeno, da gredo mimo postelje, na kateri preživlja »Resl« Kristusovo trpljenje. Župnik in neki orožnik regulirata maso, ki se vali — človek za človekom — skozi sobo in gleda ta zares čuden, čeprav ne nadnaravno čudežen pojav. Posamezniki smejo ostati le kratko časa v sobi. Med 11. in 12. uro smejo vstopiti le duhovniki in pa povabljeni zdravniki.

Ko mine ekstaza, Terezija mirno vstane in gre v cerkev, od tod pa domov. Dognano je, da se njena telesna teža med ekstazo zniža za 2 kg. V četrtek tehta vedno 55 kg, v petek 53 in naslednje dni pridobiva stopnjema toliko, da doseže svojo normalno težo. Ob navedenih dneh moli in sprejema obiske. Obhajilo prejme vsak dan. V cerkvi ima posebno mesto za oltarjem. Zunaj jo čakajo bebci, polabljeni, mutci, ranjenci. Prosijo jo tolažila, pomoči, zdravlja. Celotno duhovniki prihajajo k nji s prošnjo, da jim izposluje pri Bogu to ali ono.

Guillaume Apollinaire : Kako je izginil Honoré Subrac

Ves trud je bil zaman: policija ni mogla dognati, kako in kam je izginil Honoré Subrac. Bila sva zapna prijateljica in sem bil o vsem dobro poučen, zato mi je veleva notranji glas, da naj povem sodišču, kar mi je znano o tej zagonetni zadevi. Sodnik, ki sem mu bil natanko razložil slučaj Honoréja Subraca, je bil na moč priazen, tako da nisem dolgo ugibal, kaj misli o meni; bil je preverjen, da se mi je zmešala pamet. Povedal sem mu svojo sodbu. Zdal mi je postal obraz še bolj sladak, vstal je in me potisnil k vratom, kjer je prežal sodni sluga, da me neizprosno zgrabi za vrat, če bi bil z najmanjšo kretnjo izdal, da bom jel besneti. Tako sem se prepračil, da je najboljša, če nikomur nič ne razlagam. Sicer pa je bil slučaj Honoréja Subraca res tako zapreden, da bi nepoučen človek težko verjel, da je tako; resnica bi se mu zdela bajka. Iz časnikov so ljudje izvedeli, da je bil Subrac malce čudaške narave. Poleti in pozimi je bil ognjen v površnik in obut v copate. Bil je imovit mož, ki mu ni bilo treba

Ravnodušno sprejema te prošnje in odgovarja:

— Ja, ja, i wer scho beten!

Sleparija?

Možnosti, da bi bila Terezija Neumann sleparka, po vseh raziskavanjih in opazovanjih zelo resnih in nepristranskih strokovnjakov ni več. Tudi poročevalci zgoraj omenjenih (deloma protestantskih, sicer svobodomiselnih) listov so se preverili o resničnosti vseh navedb. V resnici stojimo pred čudnim, zelo redkim fenomenom tajnih sil v človeku, ki jih stari materialisti niso mogli razložiti, ki pa vzlic temu niso nadnaraven pojav.

Zdal bodo strokovnjaki raziskali, kaj je z njenim aramejskim govorom. V »Leipziger Neueste Nachrichten« sta podala prva nemška strokovnjaka vseučiliška profesorja Kittel in Wutz predloge, kako naj se dožene objektivna resnica o tem zares zagonetnem pojavu.

«Svetnica» je prekosila vse stradalne tekmovalce.

Zelo zanimivo je (in baje dokazano nad vsak dvom), da Terezija Neumann že štiri leta, vse do božiča 1. 1926, ni uživala trde hrane. Od božiča lanskega leta pa sploh nič več ne je. Vsak dan sne približno oseminko hostije in žlico vode. To je skoraj že devet mesecev njena edina hrana. Vzlic temu ne kaže prevelike mršavosti. Rekli smo že, da je krepka ženska. Po petkovih ekstazah ni nič utrujena; izgleda zelo čilo in nekam spočito.

Kaj pravi katoliška Cerkev.

Katoliški cerkveni krogi se drže že izpocetka zelo rezervirano, ker se — kakor smo zapisali že v prvem poročilu — boje blamaže. Vzlic temu pa živahno zasledujejo in proučujejo vsak pojav v Konnersreuthu in se zanimajo za izjave strokovnjakov in za časopisno polemiko. Nižja duhovščina je po večini prepričana, da gre za nadnaraven pojav, za resničen čudež. Iz raznih nemško-katoliških dežel, iz Češke in Avstrije prihajajo v Konnersreuth številni duhovniki.

Te dni se je vršila v Freisingu škofvska konferenca, ki je razpravljala o slučaju Terezije Neumannove. Izdal se je sledeči uradni komunik:

«Na konferenci v Freisingu zbrani bavarski škofje nujno opominjajo, da se o dogodkih v Konnersreuthu ne izreka dokončna sodba, dokler ne bo odločila cerkvena avtoriteta. Zato naj nihče ne hodi v Konnersreuth, kakor je pristojni škof že takoj v začetku svaril.»

Vzlic temu pa je dejstvo, da je vse katoliško prebivalstvo Bavarske prevrjeno o čudežu in da »Resl« preživlja Kristusove muke v katoliškem farovžu, potem ko se je izpovedala in prejela obhajilo.

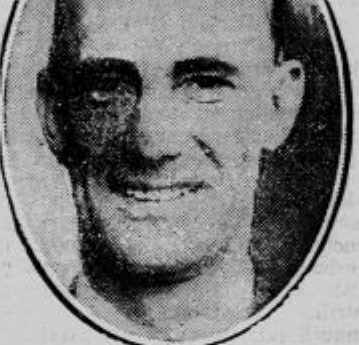
Philip Payne,

novinar iz Newyorka, ki je našel smrt na »Old Glory«.

Konec prekomorskih poletov

Sedaj se je pridružil nasprotnikom prekomorskih poletov sam predsednik ameriških Zedinjenih držav Coolidge. Izjavil je, da globoko obžaluje nesrečo, ki so se v poslednjem času pripetile letalcem, obenem pa je dal nalog merodajnim činiteljem zračnega brodogradništva, da morajo pri ocenjevanju letalcev in njihovih aparatov postopati rigorozneje kakor doslej ter dovoliti polet samo tistim, ki razpolagajo z zadostno mero osebnih izkušenj ter z absolutno zanesljivimi aeroplani.

Takoj so se pojavile tudi druge posledice Coolidgeove odredbe. Nagrada za polet iz Evrope v Filadelfijo, v iz-

Posadka ponesrečenega letala »Old Glory«

Zgoraj: Bertaud; spodaj: J. Dewitt Hill.

nosu 25.000 dolarjev je razveljavljena; tudi druga nagrada v znesku 25.000 dolarjev, katero so ponujali v Bostonu pilotu, ki se mu posreči preleteti Ocean, je bila razveljavljena. Poleg tega so ameriške oblasti razveljavile dovoljenje ameriškim častnikom za spremljanje francoskega kapitana Foncka na poletu iz Amerike proti Evropi. Fonck sam je bil pozvan, da ne podvzame letalskih poskusov. In res je vzel spraviti svoj aeroplan pod lopo. Tudi Levine, ki je do zadnjega trdovratno vztrajal pri svojem konceptu za polet iz Evrope v Ameriko, je po zadnjih poudarjenih ameriških odredbah opustil svoj načrt in se tiho umaknil v ozadje. Z njegovim poletom v Ameriko torej ne bo nič.

Kronološki pregled letošnjih letalskih nesreč nad Atlantikom in Pacifikom

Petega maja sta odletela francoska letalca Mouneyres in Petit na dvomotornem avionu iz St. Louisa v Senegalu v smeri na Pernambuco. Ker nista dospela na cilj in niso našli ne njihovih trupel ne ostankov letala, ni nikake verjetnosti, da sta se letalca rešila.

Nungesser in Gali sta 8. maja startala v Parizu za polet v Newyork. Njun hidroplan »Bela ptica« je bil naslednji dan signaliziran nad Novo Fundlandijo, od takrat pa ni nikakega sledu ne o letalcih ne o letalu.

16. avgusta je odplulo iz San Franciscu v Honolulu devet ameriških avionov, od teh sta dva izgubila: »Golden Eagle« (Prost in Scott) in »Miss

Doran« (Pedlar, Knorpe in mis Mildred Doran). Tretje letalo »Spirit of Dallos«, ki je odletelo iskat ponesrečence, je tudi izgubilo. Bila sta v njem kapetan William Erwin in A. H. Eichwadt.

25. avgusta je iz Virginije odletel Paul Redfern na letalu »Port of Brunswick«, hoteč doseči Brazilijo. Izginil je bržčas že nad Oceanom, ali pa se je ponesrečil v tropskih pragozdi Južne Amerike.

31. avgusta je v Salisburyju (125 km od Londona) startal kapetan Minchin na »Saint Raphaelu« s princeso Löwensteinovo in navigatorjem Hamiltonom. Hotel je doseči Ottawo v Kanadi, a do danes ni o usodi letalcev še nikakih vesti.

Naposled je 6. t. m. odletela iz Old Orchard (Maine, USA) »Old Glory« z Lloydom Bertaudom, Jamesom Dewittom Hillom in novinarjem Philipom Paynom v smeri na Rim. »Sir John Carling« pa je s kapetanom Tullyjem in poročnikom Medcalfom že naslednji dan startal iz Harbour Gracea proti Londonu. Domneva se, da je tudi ti letali pogoltnilo morje.

Skupno je torej letos poginilo 21 pilotov in potnikov, med njimi dve ženski.

London, 13. septembra (lo.) Ker so našli na obali pri Newquayu dele letala, in sicer krilo ter krmilo, so pričeli davi zgodaj s pomočjo motornih ladij raziskovati okolico, ako bi mogli najti stroj letala, ker najdeni ostanki ne zadostujejo za identifikacijo ponesrečenega letala. Ladje so križarile po morju več ur, toda brezuspešno. Na ostankih letala ni posebnih znamenj, iz katerih bi se dala sklepati njegova provenienca. Zrakoplovno ministrstvo je poslalo na lice mesta svoje strokovnjake. Na krilih letala so bili pritrjeni koščki srebra, ki so znak tovarne letal Gray. Pogrešana letalca Tully in Medcalf sta se posluzila letala te tovarne.

London, 13. septembra (lo.) Iz St. Johna v Novi Fundlandiji poročajo, da je parnik Kyle našel ostanke letala »Old Glory«. O posadki ni nobenega sledu.

Dostojanstven na ulici,

na oromeni, na potovanju in povsod je gentlemen v modernem koverkot površniku, ali ulstru. Vabimo gospode na ogled naše krasne zaloge tega blaga ter že izetovljenih modelov. S ceno in izdelkom zadovoljimo vsakogar DRAGO SCHWAB, Ljubljana.

Nezadostno, gospodje kandidati!

Profesorji na ruskih univerzah se bridko pritožujejo nad nevednostjo študentov. Nezanje ruskih visokošolcev je baje tolikšno, da pri izpitih čisto pade nad polovico kandidatov. V naslednjem evu dveh, treh odgovorov, ki so — če odgovarjajo resnici — dokaj ubožno izpričevalo za ruske univerze.

»Država«, je dejal neki kandidat, »je poslednja faza komunizma.«

»Zgodovina obsega«, je menil drugi, »tri dobe: moderni vek, to je boljševiška revolucija; srednji vek, to je revolucija leta 1905, in stari vek, to je pariška komuna 1871.«

Tableau!

Bitka z revolverji v odvetniški pisarni

V newyorški odvetniški pisarni Broka & Steinberg se je te dni odigrala zelo krvava scena, v devetem nadstropju poslopja, ki se nahaja v bližini Howardovega kluba, je potegnil neki mož, po imenu Charles Bernstein, nenadoma samokres ter začel streljati na prisotne stranke.

V pisarni se je baš vršilo posvetovanje strank, ki so se pogajale radi neke pravne zadeve. Bernstein je bil pozvan kot zaupnik. Nihče ni slutil, da ima pri sebi orožje in da se ni zanesel na njegovo glavo. Šele po atentatu se je izkazalo, da je Bernstein zmeden mož, ki ne more odgovarjati za storjeno dejanje.

Advokat Broka, katerega je krogla pogodila v glavo, je bil na mestu mrtev, njegov odvetniški drug Steinberg pa se je rešil z naglim skokom skozi okno. Pognal se je iz devetega nadstropja na ulico, kjer je podrl dva

Odstranite neprijeten duh iz ust

Ta neopredeljen pojav je zelo razširen. Dotičnik sam to ne opazi. M ogim je to povzročilo veliko škodo in neugodnosti. — Sigurno sredstvo prou t m i je »PEBECO« pasta za zobe. Ona osveži in čisti.

PEBECO, pasta za zobe.

mimoidoča pasanta. Prvemu je zlomil hrbtnico, drugega pa je težko ranil. Steinberg sam je dobil jake težke poškodbe.

Pobesneli Bernstein je streljal kar na vse udeležence sestanka po vrsti. Nekaterim se je posrečilo zbežati po stopnicah, enemu, ki je čakal na dvigalu, pa je krogla prestrelila glavo. Zgrudil se je mrtev na tla. Težko ranjen je bil še nek drugi klient, kateremu je krogla predrila nogo. Policija je Bernsteina najprej zaprla, potem pa ga je oddala v umobolnico, ker se je izkazalo, da je duševno zmeden.

Otroška epidemija v Rumuniji in na Madžarskem

Iz Rumunije prihajajo že nekaj dni poročila o velikem širjenju otroške epidemije bolezni, ki neusmiljeno pobira žrtve. Mrtvih je že na stotine, obolenih pa vsaj tudi toliko. Bolezen kaže vse znake znane infantilne paralize, ki je bila do nedavna precej tuj pojav v deželah evropskega kontinenta. Natančneje je ta bolezen znana v Ameriki.

Bolezen se začneja z visoko vročino, ki se stopnjuje, dokler ne nastopi v 24 urah ali še prej popolno otrpnenje ekstremitet. Bolnik občuti pri najhujšem dotiku neznosno bolečino. Kjer se infantilna paraliza pojavlja v milejši obliki, ohrome samo posamezni udji, roka ali noga, v kompliciranih primerih pa se obolenje raztegne na celo telo. Če se loti dihalnih organov, zapade bolnik smrti vsled zadušitve. So pa tudi slučaj, v katerih se bolezen izraža potom vnetja v grlu ali črevesnega katarja.

Vzrok bolezni ni dognan. Zdravniki zdravijo paciente s salicilom ter z ledenimi obkladki. V novejšem času porabljajo za zdravljenje tudi lombal. Ponokod skušajo bolniku pomagati z elektriko in z žvepljenimi kopeli.

Infantilna paraliza je, kakor rečeno, v Evropi precej redka prikazen. Ameriški zdravniki jo poznajo natančneje in radi tega je odšel iz Bukarešte v Ameriko poseben kurir ministrstva za narodno zdravje, ki ima nalogo pojasniti diagnostiko in terapevtiko v tem težavnem vprašanju.

Teorija in praksa

Dunajska »Arbeiter-Zeitung« poroča iz Budimpešte:

Neki stražnik je ponoči ustavil avtomobil, ki je z blazno hitrostjo drevil po ulicah. Izkazalo se je, da se pelje v njem neka znana budimpeštanska operetna diva. Stražnik jo je vprašal, kdo se pelje z njo in je dobil odgovor: »Moja mati.« Posvetil je »materi« v obraz in je videl, da »mati« ni mati. Še več, da sploh ni ženska!

Kdo je bil torej tajinstveni sopotnik? Nihče drugi kakor madžarski minister za narodno zdravje dr. Vazs. Taisti dr. Vazs, ki je nedavno spisal dramo »Dete«, čigar tendenca kulminira v zahtevi, da naj vse madžarske matere v prostem času rodevajo otroke, po možnosti — dvojčke!

NOGAVICE

TRADE MARK
znamko in žigom
ALS
»KLJUČ«
najboljše, najtrpežnejše, zato najcenejše

varčevati. Nekega dne sem ga vprašal, čemu se tako oblači.

»Pa zato, da se hitreje slečem, če je treba,« mi je odvrnil.

»Sicer pa, — človek se vsemu navadi. Perilo, nogavice in klobuk najlažje pogrešaš. Že od petindvajsetega leta se tako oblačim in nisem bil nikoli bolan.« Te besede so mi podžgale zvedavost. Čemu, sem se vpraševal, v kak namen se more Subrac tako naglo slačiti? V domišljiji mi je rojilo vse polno odgovorov in domislekov.

Ko sem se neko noč vračal domov — bilo je menda ob dveh zjutraj — sem zaznal, da me nekdo potihoma kliče. Zdelo se mi je, da je prihajal glas iz zida, ki je stal tik moje poti. Osuplo sem se ustavil. »Ali je kdo na cesti?« je vprašal taisti glas in pristavil: »Jaz sem, Honoré Subrac.«

»Moj Bog, kje ste vendar?« sem vprašal in vrtel glavo, da bi videl, kje tiči moj prijatelj. Opazil pa sem samo njegov sloviti površnik na čestnem tlaku in tik njega prav tako znamenite copate. Ah, sem se spomnil, zdaj je bil trenutek, ko se je moral Subrac po bliskovito sleči. Odgovoril sem mu glasno: »Cesta je docela prazna, dragi prijatelj. Lahko pridete!«

Tedaj je Honoré Subrac sam ne vem

kako zlezal iz zida, kjer je bil tako skrit, da ga niti moje oči niso mogle najti. Bil je popolnoma gol. Urno je segel po plašču, ga ogrnil in ročno zapel. Nato je stopil v copate ter se čilo napotil z menoj, da me spremi do stanovanja. Pripovedoval mi je to-le:

»Vem, da se vam je zdelo čudno, čemu neki tičim venomer v plašču in copatah, kar me vendar smeši pred ljudmi. Še bolj vas je presenetilo, da ste čuli moj glas, ne da bi me mogli najti. Zadeva je dokaj preprosta: pojav mimikrije, nič drugega ... Veste, priroda je dobra mati. Bitjem, ki se ne umejo dovolj braniti pred pretečimi nevarnostmi, je dala sposobnost, da se pomešajo med svojo okolico in zmedejo tuje poglede. To je mimikrija. Sicer pa — saj poznate to lastnost. Metulji se vidijo kakor listje, ki na njem počivajo, kameleoni posneme barvo zidu, po katerem pleza in je na mah bel kakor polarni zajec. Tako se živali zavarujejo pred zalezovalci. In glejte — tudi mene neprestano preganja neki sovražnik, ki mu ne morem uteči drugače kot žival, namreč z mimikrijo. Imam lastnost, da iz strahu ali po lastni volji izprememim svojo običajno podobo in izginem v okolici. Privikrat se mi je pripetil tak slučaj pred mnogimi leti. Bil sem pet-

indvajsetleten mladenec in ženske so pravile, da sem fant od fare. Poželjiva omožena žena mi je povedala to v obraz in sva začela razmerje. Neko noč sem se mudil pri nji. Sporočila mi je namreč, da je soprog na potovanju. Bila sva naga kakor bogovi, ko so se vrata nenadoma odprla in se je pojavil njen mož z revolverjem v roki. Bil sem vsikdar strahopetec. Niti danes me ni zapustila ta nečedna, vendar pa prirojena lastnost. Tisti hip se mi je zasadila v glavo ena sama misel: uteči! Stisnil sem se k zidu, da bi se mu bil splazil za hrbet in se v neopaženem trenutku izmuznil skozi odprta vrata. Tedaj se je zgodila v moji notranjosti čudovita izprememba: poprijel sem barvo open, udje so mi zlezli vase, da sem bil čisto tenak in se zžil v eno s steno; nihče me ne bi mogel opaziti. Tedajci je planil soprog v sredino sobe. Videl me je s praga in se zaman trudil, da bi me zdaj, ko je bil sredi sobe, opazile njegove izbuljene oči. Ni mogel verjeti, da bi bil v tistem hipu pobegnul. Rohnel je kakor blaznež in se po bliskovito obrnil k nagi ženi. Videl sem, kako se je šest revolverskih krogel zasadilo v njen beli život. Nato je ves iz sebe, kriče in kriče z rokami planil skozi vrata v noč.«

»Tedajci je moje telo poprijelo prej-

šnje obliko. Zgodilo se je to čisto nagonski. Obraz je dobil naravno barvo. Jadrno sem se oblekel in odšel, preden so prišli drugi v sobo ... Posihmal mi je ostala dragocena sposobnost mimikrije. Prevarjeni soprog pa mi je od tiste noči neprestano za petami. Zasljuduje me po vsem svetu. Zdelo se mi je, da bom v Parizu varen pred njim. Toda trenutek pred vami je bil na cesti in me iskal. Ko sem ga ugledal, me je postalo tako strah, da sem urno slekel plašč in copate ter se stisnil k zidu. Šel je mimo mene in vedečno pogledal plašč in copate, ležeče brez lastnika na cesti. Zdaj razumete, čemu se tako oblačim. Kako bi drugače izkoriščal v danih trenutkih svojo dragoceno mimikrijo? Vse mora biti pripravljeno, da sem kakor bi trenil slečen.«

Cestital sem Subracu in takoj nato sva se poslovila.

Nekaj dni pozneje je prisopel k meni ves prestrašen in zbezan. »Moj sovražnik me zasleduje noč in dan. Od tiste noči sem se mu že trikrat izmuznil, vendar se ga neznansko bojim.« Mož je bil vrlo mršav, pa sem mu svetoval, naj pojde na kmete. »Spremljajte me, dragi prijatelj,« je rekel, »preveč me je strah, da bi bil šel sam na pot!« Na ulici se je Subrac tesno stiskal k

Robert de Flers: Teza o Henryju Bequeu

Mislím, da nobena počastitev ni mogla biti dražja manom Henryja Bequea, kakor ta, ki mu jo je izkazal pred nekaj tedni Aleksander Arnavtovič. Ta mladji ugodni venški vseučiliški profesor je branil na Sorboni doktorsko tezo, za katero si je izbral Henryja Bequea. Postavil je pravičasti spomenik pisatelju »Pariziancu«. V treh debelih zvezkih je z enako vestnostjo obdelal kritični in dokumentarni del. Trije debeli zvezki, polni faktov, opazk, tekstov, pričevanj in stališč, v katerih je razlagal in analiziral z gorečnostjo in vnemo, ki pa ne izključujeta niti razmišljanja niti nepristranskosti.

Aleksander Arnavtovič se nikakor ni nameraval slepo ukloniti svojemu junaku. Niti ne misli ne izobčiti onih, ki so si dovolili ostro kritiko. Dobro vo, da je njegov pisatelj utrpel marsikako za svojega življenja in da bi bilo silno škoda za njegov spomin, če bi po smrti pred njim brez nadaljnjega malikoval. In če bo to obširno delo, ki šteje več kakor 1500 strani, zdramilo okoli življenjskega dela Henryja Bequea razsvetljalo njegovih občudovalcev in njegovih »učencev«, v tem ne bo njegov najmanjši uspeh. Prekasko je, da bi govorili o njegovih klevetnikih, ki so ga raje umrli ali pa obmolknili.

Brez dvoma bodo o Henryju Bequeu pisali še knjige, toda vsi se bodo morali nasloniti na to delo. Kajti niti ene strani ni, in naj bi tudi bila manj pomembna, iz življenja ali dela velikega dramatika, ki ne bi bila tu osvetljena in obdelana. Aleksander Arnavtovič se je poglavlje v najbolj podrobno r. diskovanje. Ni vrste, ki bi bila napisana v katerikoli časopisu ali reviji o Henryju Bequeu, ki je on ne bi razložil in opredelil. Ne le da pisec te teze obvladuje popolnoma svoj predmet; nič mu ni tudi neznanega iz sodobnega gledališča. Vsak trenutek opazite, s kako lahkoto označuje, sestavlja in razstavlja razne tendence naše dramske umetnosti. Samo na ta način je mogel postaviti Bequeovo delo na njegovo pravo mesto, ne da ga le preprosto, ampak da ga tudi primerja.

Oni, ki se bodo čudili mero čudili, da je tujece mogel napisati tako važno in kočljivo študijo, pač ne poznajo Jugoslovenov, ki so se silno in strmo razvili izza vojne. Kakšne tendence vesti so raztrosili širno Evrope o tem plemenitem in ponositem narodu! Če si nekoliko iskalo, si vedno našel ob viru ali Berlin, ali Dunaj, ali Budimpešto. Nekdo so se zadovoljili s tem, da so vplivali na javno mnenje narodov potom spretno razširjenih lažnih vesti. Lažnim vestem so sledile pogrešene sodbe. Težje je dokazati njihovo varljivo zahrbtnost in jih popraviti. Kolikokrat že so ponovili izza leta 1919, da je Jugoslavija rahlo udružena narodov brez kakršnihkoli globljih vezi in da bomo prej ali slej videli, da se Hrvate, ki so bolj razčinjeni, obrnejo od stare Srbije in da se Slovenci popolnoma odtrgajo od vsega. Kdaj in kje nam je bila dana prilika, da bi nam dogodek, ki potrdi ta »poročstva« in da bi nas vstali naznanjeni spori? Nasprotno! Jugoslovenci pokazujejo bolj in bolj, da so srečni v svojem združenju. Najbrž je naš Jugoslavija ona izmed evropskih držav, ki se zna najbolj uspešno braniti pred škodljivostjo poilitike. Narod, poln mlade sile, toda razumen, ki nikdar ne dela po naključju, kjer koli se udeležuje. Slovenski narod, ki pa se je znal po svojem značaju in po svoji tradiciji izogniti dvema napakama slovanstva: nagnjenja k varljivim prividom in temu, kar je Tolstoj imenoval »ne se ustavljati zlu«. Resen in vztrajen narod, ki smatra polovičarski napor za bojazljivost in ki si stavi cilj in ga tudi doseže v kljub vsem zaprekan.

Do velike vojne Srbija ni mogla posvečati vsučišču velike pažnje; tudi proračun tega ni pripuščal. Po končani vojni so si vse beograjske vlade brez razlike prizadevale dati kraljevini, obnovljeni v svojih etniških mejah, nov intelektualen zanos. Francija in Jugoslavija sta si začeli leto za leto izmenjavati svoje najodličnejše profesorje. Ali ni vsega občudovanja vredno, da sta nam v teku manj kot desetlet let dva Jugoslovenci — Miodrag Ibrovac in Aleksander Arnavtovič — podala zaokrožena in tudi končnoveljavna dela o naši literaturi? Prvi o J. M. de Heredia, drugi o Henryju Bequeu.

Vsi oni, ki so, kakor jaz, poznali Henryja Bequea, se bodo čudili živi natančnosti, s katero je Aleksander Arnavtovič prikladal podoba svojega moža. Dejal bi, da ga je poznal. Pomaga nam, da ga zopet najdemo v njegovem temnem stanovanju na Avenue de Villiers, v vsej njegovi kleni domačnosti, v vsem ponositem razmahu njegove osebnosti, njegove zdaj vesele, zdaj trpke besede. Zelenasta postelja, noka slamatih stolov: omara, iz katere potegne zdaj in zdaj škaflo svojih priljubljenih cigar, ki jih mrzlično grize in kad. Na kamnu slike njegovih dragih vnučkov, slika Malarméja, ki ga je polimenoval »olimpisko kozo«. Na veliki mizi iz belega lesa je začeta stran, polna popravkov in kjer ostane le ena vrsta: edina, ki je našla milost. Ta preprost okvir je Henry Beque docela izpolnjeval s svojo navzočnostjo. Iz ene

meni in se neprestano oziral, drgetajoč od vznemirjenja. Nenadoma je divje zavpil in jel na vso moč teči po cesti. Medtem je bil že slekel plašč in sezul copate. Za menoj je tekel neki neznanec. Skušal sem ga zadržati, a me je surovo sunil ob cesto. V roki je imel revolver in meril ž njim na bežečega Subraca. Le-ta je bil spreten tekač in je kmalu pribežal k sivemu zidu. Mož z revolverjem je uspel obstati in se prijel za glavo. Tedajci pa ga je prišla besna toga. Jel je slepo streljati v zid, ki je v njem izginil prijatelj Subrac. Ko je odšel, so prihiteli bližnji ljudje. Za njimi policija. Klical sem Subraca. Zaman. Nič ni odvrnil. Stopil sem k zidu in ga otipaval. Zid je bil docela vlažen. Dognal sem, da sta se dve krogli zapirila tja, kjer bi moralo ležati človekovo srce, medtem ko je tretja odkrnila kos zidu ondi, kjer sem opazil neke zabrisane poteze, ki bi utegnile biti človeški obraz.

Po vsej Sloveniji gre glas, le „Domovina“ je za nas!

akrajnosti je padel v drugo. Iz iskrene gorvorce v razgoreno šalo; temu da nasvet, onega obsuje s posebnim. Razvihral se je ves proti zlorabi ali slabemu delu. Zanj se je prvo krilo z drugim in slabo delo je smatral za najhujšo zlorabo. Nato je nacenkrat jeza popolnoma ugasnila: postal je šaljiv, skoro poreden. Široko se je razveselil ob anekdoti, ob uspehi domisljici, ob zbadljivki. Kadar se je vrnil s obiskov nesmrtnikov, se je rad pozabaval s pripovedjo, kako ga je ta ali oni sprejel. Vedno iznova se je prekinjal s »kaj«, »kaj«, »kaj«, s čimer je vabil svoje obiskovalce, da naj z njim delij njegovo veliko veselje. »Camille Doucet je bil naravno ljubezniv? Dobrohotno je pregledal vse moje perilo. Mogoče je mislil, da ga sploh nimam. D' Audifret-Pasquier je bil sijajen, tako je dobro vzgojen, da je res zmožen glasovati za me.« In bil je srečen in je prav tako lahko premagal v sebi razočaranje, kakor nezašlužen poraz. Toda če je bil predmet le tega vreden, je hipoma spremenil svoj izraz dobričine, sklenil je na mig okoli sebe krog poslušalcev, odpel svoj zajetni suk-njič, šel z roko skozi razkuštrane lase, si s prstom razširil ovrtnik, ki se je zdel, da ga tišči, in se dvignil do prave zgovornosti, kateri ni pustil zaviti vratu! In ta odlični in zbadljivi mož je tedaj obsipal ljudi in stvari s strašnimi besedami; toda njegov posmeh je bil tako sočen, njegova mrinja do ljudi tako zanosita, da je celo iz njih pronicalo zdravo in polno veselje.

Razberite širno njegovega dela najkrajteje in najtrpkeje pripombe! Videli boste, da je v njih prav za prav toliko moralnega zdravja, kakor razočaranja. V teh besedah j tolika j snost in odločnost, ideja ima v sebi tak čist plamen, da se čitatelj prav malo preda melanholiji, kakor se je pisatelj sam. Poslušajte Bequea, kadar hoče povedati nekatera dejstva sebi enakim. »Vse ideje so resnične, vsa usta so lažna.« »Ko se postaraš, opaziš, da je maščevanje se najbolj čista oblika pravice.« »Mož in žena se skladata kakor veriga in krogla.« »Vesoljni potop ni uspel; en človek je ostal.«

Ta rezkost misli je bila pri Bequeu združena z globoko dobroto, ki pa jo je skrbno skrival. Vesel je bil legende zlobnosti, ki je bila razširjena o njem. Govoril je hudobne stvari na ves glas, delal pa je dobra dela na tihem. Kadar ga je kak nerodnej opomnil na to ali ono, ga je oni kmalu iztrežnil. »Prepovedujem si vsako natolcevanje,« je zarezal in pri tej prici napadel dve ali tri osebe od onih, ki jih je imenoval »nedolžno igro intimnega pokolja«. K sreči je ta veliki osamljenec, ki ni poznal napuha, našel vse plačilo in hladilo v svojem mogočnem ponosu, v katerem je črpal moč za ves svoj up in prezir. »Kako si srečen,« piše v svojih spominih dramatika, »kadar si kaj dovršil in kadar ti ni veliko do tega?« aKkor Stendhal je neverjetno bistro gledal svojo usodo. Večkrat nam je rekel, kadar smo ga spremljali s Xavierjem Rouxom proti Monceauju, kjer je stanoval: »Naj tore, kar hočejo. Enkrat bom pa le imel svoj spomenik.« In takrat nismo bili daleč od križišča Villiersa...

* Kadar pisatelj kandidira za prazno mesto v Francoski akademiji, kar je najvišja čast, je naveda, da obišče vsaj nekaj »nesmrtnikov« in da si tako zagotovi njihov glas. Prav kakor pri volitvah.

* Kjer danes stoji njegov spomenik.

Najcenejše

ni najboljši modroce, spalne divane, olomane, žimo dobiti pri tvrdki
FRAN JAGER, tapetnik,
Ljubljana, Sv Petra nasip st. 29 pri
Zmanskem mostu.

Uganka!
Kaj je tisto česar nihče ne more
? ? ?
Broširan izvod 45, vezan 50 Din.
Knjižnica „Jutra“, zvezek 16.
si prišel do konga!
in ga odložit predno
„Papežinja Favsta“
Začetni citati zgodovinski roman

Šolske knjige
za vse srednje, meščanske
in osnovne šole
dobite
v knjigarni Tiskovne Zadruga
Ljubljana, Prešernova ul. 54
(Nasproti glavne pošte.)

Naši onstran granic

Preved slavnosti je v goriški deželi! Do tega spoznanja se je povzpela goriški prefekt in razposlal je na podeželje okrožnico z opominom, da naj se v največji meri štedi pri stroških za razne slavnosti. Goriški fašistični direktorij je že pred par meseci sklenil, da se imajo opustiti tako številne svečanosti in v bodoče naj bodo najpotrebnejše samo ob nedeljah. V Gorici in po deželi je polno slavnostnih dni, ki so vsi združeni z velikimi stroški. Na deželo ho-dijo upravni uradniki in fašistični mogočniki. Deželani morajo vse večano sprejemati, pustiti delo in se razvrstiti ob cestah, razobesiti zastave in če visoki gospodje v občinski hiši kaj zavzamejo, gre to na občinske stroške. Čas bi bil, da nehajo te večne slavnosti, pa ni verjetno, ker spada jo kot sredstvo v ustahovalno politiko, ki jo izvršujejo Italijani nad našim ljudstvom. Slavnosti pa se neizogibno držijo znatni stroški in koliko izgubi naše ljudstvo z opu-stitvijo dela na take »praznike«!

V Novi Sušici je bilo razpuščeno načelnštvo Zadruga mlekarne in za komi-sarja je imenovan poljedelski učitelj K. Tenc. V načelstvu so nastala, kakor trdi, razpustni odlok, nesoglasja, nevarna javne-mu redu! Stvar pa je ta: Mlekarna si hoče postaviti novo poslopje. Predložena sta bi-la dva načrta, prvi za zgradbo v Nadenjem selu, drugi v Novi Sušici, drugi načrt zahteva skoro štirikrat toliko izdatkov kot prvi. Trije možje iz Nove Sušice so se z vso vne-mo zavzeli za drugi načrt in Tence se jim je pridružil. Ko se je imel vršiti občni zbor zadruge, je došlo poročilo o razpustu načelnštva in imenovanju komisarija. Tence je pobral takoj ves denar iz zadruge bla-gajne. Občni zbor se je vendar vršil. Ta-kaj nato pa je uradni list objavil razpust-ni odlok in sedaj je fašist gospodar v mle-karni.

Obsodba šoferja, ki je povzročil smrti podpolkovnika Campini. Poročali smo o avtomobilski nesreči, katere žrtev je bil podpolkovnik Campini v Gorici. V petek se je vršila razprava proti šoferju Brunu Del Re kot povzročitelju podpolkovnikove smrti. Soobtožena je njegova sestra An-gela Marus. Obtožnica trdi, da je vodila avto ona. Zaslanihi je bilo mnogo prič. Šofer Bruno Del Re je obsojen na 2 leti ječe in 1500 lir globe, odvzame se mu av-tomobilska licenca, Marus je oproščena.

Premešene so nadalje učiteljice Zo-ra Kovčič iz Dobnerga v Soliero v pokra-jini Modena, Leopolda Leskovec iz idrijskega okraja in Franja Pegan iz Zakriže pri Cerknem nekam v notranjost Italije.

V Čezsoči na Bovškem je sodnijska komisija pregledala in prečnila nekatere stavbe. Ugotovila je, da je podjetje, katero je po vojni popravljalo porušena in gradilo nova poslopja, v cenah silno pretiravalo. Zato pa je izgubilo tožbo pri izterjevanju dolgov. Pri obnovi so zašli kmetje v dol-gove vsled brezvestnosti raznih podjetni-kov. Pošteno bi bilo, da se gre kmetom na roke in odbije vsako odušsko poseganje po njihovih domovih!

Trgovin je vedno več, odkar je stopil v veljavo zakon od 16. decembra 1926. Pa so rekli takrat, da se bo število trgovin znatno zmanjšalo. Goriški prefekt je po-zval občinske načelnike, da mu naznajo, koliko obrtnic je veljavnih in koliko je bi-lo odobrenih novih obrtnic. Tako se po-časi viša število italijanskih in nižja število slovenskih obrtnikov.

„Van Kaster“

je ime katero Vam jamči za najboljšo kakovost holandskega kakao-a.

Šah

Boj za svetovno šahovsko prvenstvo

V četrtek prične med svetovnim šahovskim mojstrom Capablanc in velemojstrom Aljechinom odločilna borba za svetovno šahovsko prvenstvo. Pozornost vsega šahovskega sveta bo pa nekaj tednov koncentrirana na Južno Ameriko, kjer se bo v Buenos Airesu vršil gigantski boj med obema šahovskima korifejama.

Rus Alekaj Aljechin je izzval dosedanje-ga prvaka Kubanca Roula Joséja Capablanc-o na odločilni match. Dogovorila sta se, da igra ta dnevno razen nedelje eno partijo, vsakokrat po 5 ur. Za 40 potez je določen čas 2 in pol ure. Remis partije se ne šteje-jo. Zmagovalec mora dobiti 6 partij.

Boj za svetovno šahovsko prvenstvo se vrši šele od leta 1886. Takrat sta si »ce-dela« nasproti Avstrijec Steinitz in Anglež Zuckertort, oba tedanja najmočnejša šahovska mojstra. Zmagal je Steinitz, ki je s tem postal prvi svetovni šahovski prvak. Ta naziv je branil z uspehom do leta 1894, ko ga je premagal Nemec dr. Emanuel Lasker. Dolgo vrsto let je Lasker stal osam-ljen na svoji poziciji. V nešteti bojih in turnirjih je pokazal svoje znanje in so ga smatrali skoro za nepremagljivega. 27 let je obdržal častni naziv, nato pa je l. 1921. vstala nova šahovska zvezda — Capablanc-a, ki je Laskerju iztrgal šahovsko žezlo, katero nosi do danes.

Capablanc je star 39 let in je rojen v Havani. Aljechin je rojen v Moskvi in šteje 35 let.

„Automobilisti“
uporabljajte za čiš-
čenje „Furmoto“.

Cenjene dame!!!

Priporočam se za izdelavo pašev in ko-stumov. Prav tako moderniziranje stare po-najmodernejšem kroju. Cene priznane najnižje. Postrežba točna in solidna.

Modni atelje JOS. BAJDE,
Šelenburgova ulica 4.

Crno vino

staro prvorazredne kvalitete na
vagone po Din 5-50 manjše koli-
čine Din 6-25 **prodaja**
OPSKRBA d. d.,
Zagreb, Frankopanska 12

Strojno pletenje

oddaja delo samo prvovrstnim
delavcem. 9714

Ponudbe poslati na:
Albert Pollak
Zagreb, Gajeva ulica br. 1.

Popolnoma suha, lepa bukova drova

v polenih ali razžagana
kakor tudi mehka drva dobavlja tvrdka
„ARBOR“ d. d., Dunajska c. 50
v vsaki množini od 1 m³ naprej Dostavi
se tudi na dom. Telefon št. 2546.

Otvoritev TRGOVINE SUKNA.

Dovoljujem si naznaniti cenj. kro-
jaškim mojstrom, da sem odprl

v Mariboru, Aleksandrova 28,
trgovino špeciialnega sukna.

V zalogi bom imel samo prvovrstno
angleško in češko ter slovaško blago,
kakor vse potrebščine po brezkonku-
renčnih tov cenah. Vzorce razpošiljam.

Franc Bedič, razpošiljalnica sukna,
Maribor, Aleksandrova cesta 28.

Prava uteha za živčno bolne

je moje ravno izdano delo! V njem se na
podlagi dolgoletnih izkušenj, razlaga vzrok,
postanek in zdravljenje živčnih bolezni.

Ta evangelijski zdravja
pošijemo vsakemu, kdor se obrne na spo-
daj označni naslov popolnoma brezplačno.

Tisoče zahval
dokazuje stvarni uspeh izključno znanstve-
nega in poučnega dela za dobrobit človeštva,
katero toliko trpi. — Kdor spada k

ogromni množici živčno bolnih,
kdor trpi radi raztresenosti, strahu, slabega
spomina, nervoznega glavobola, pomanjka-
nja spanja, pokvarjenega želodca, prevelike
občutljivosti, bolečin v členkih, splošni ali
delni slabosti ter ostalih brezštevilnih pojavov,

**si mora naročiti moje tolažečo
knjižico!**

Kdor je pazljivo bere, dobi pomirljivo pre-
pričanje, da obstaja zelo enostavna pot k
življenju in zdravju! Ne čakajte ampak pi-
šite še danes na naslov

**E. Pasternack, Berlin S. O.,
Michaelkirchplatz 13, Abt. 772.**

GIOVANI BOCCACCIO:

DEKAMERON

Prevel Dr. ANDREJ BUDAL.

- I. knjiga. Broš. Din 56—, platno Din 72—, luksuzna iz-
daja na boljšem papirju polfranc. vez. Din 100—
z ilustracijami.
- II. knjiga. Broš. Din 56—, platno Din 72—, luksuzna iz-
daja na boljšem papirju polfranc. vez. Din 100—
z ilustracijami.
- III. knjiga. Broš. Din 56—, platno Din 72—, luksuzna iz-
daja na boljšem papirju, polfranc. vez. Din 100—
z ilustracijami.

Knjige se dobe v knjigarni Tiskovne Zadruga
v Ljubljani, Prešernova ul. 54.

Pr. Br. 24.132.

Objava

za oddajo nakupne pravice velike prodaje to-
bačnih izdelkov cigaretnega papirja in vžigalic
za dobo dveh let 1928/29.

Dne 1. oktobra 1927 se vrši v pisarni Uprave Držav-
nih Monopola v Beogradu prva ofertalna licitacija za oddajo
zakupne pravice veliko prodajo tobačnih izdelkov, cigaret-
nega papirja in vžigalic v prodajnih reonih za čas od 1. ja-
nuarja 1928 do 31. decembra 1929 pod pogoji, ki jih je
predpisala Samostalna Monopolska Uprava pod MBr. 14 000
od 12. avgusta 1927.

Ponudbe za to licitacijo se sprejmejo odrejenega dne
do 11. ure dopoldne v pisarni načelnika Odeljenje Prodaje
Uprave Državnih Monopola v Beogradu, a odpiranje istih
se vrši istega dne pri seji Upravnega Odbora Samostalne
Monopolske Uprave v Beogradu.

Kavcija za to licitacijo se polaga počenši od 1. septem-
bra 1927 pri depozitni blagajni Uprave Državnih Monopola
v Beogradu, a sprejema se pod predpisanimi pogoji vključno
do 30. septembra 1927 do pete ure popoldne.

Tiskani pogoji za to licitacijo se dobijo pri Upravi
Državnih Monopola Odeljenje Prodaje — v Beogradu, pri
Obisnem Monopolskem Inspektoratu v Zagrebu, Sarajevu
Splitu in Skoplju ter pri Tobačni tovarni v Ljubljani.
O tem se obveščajo zainteresenti radi znanja.

Iz pisarne Uprave Državnih Monopola v Beogradu.

J. O. Curwood:

Preganjana žena

Roman.

»Vidim, kako se nekaj giblje v snegu na onile gorih!« je vzkliknila malone razburjeno. »Vzpenja se proti vrhu, prav pod nebo! Kaj je to?«

Aldous in Mac Donald sta pogledala. Dobršno miljo daleč, skoro tik pod nebom, se je gibalo nekaj majhnega, temnega po beli snežni ploskvi.

»Kozja ni,« je rekel Mac Donald, »zakaj koza je bela in v snegu je ne bi mogli razločiti. Ovca tudi ne more biti: preveč temno je in prepočasno se giblje. Bržkone je medved — a kako vruga je zlezal medved tako visoko, mi bogni ne gre v glavo!«

Skočil je na noge in je stekel po svoj daljnogled.

»Gotovo je grizzly,« je tesnobno šepetala Jana. »Ali bi utegnil biti grizzly, John?«

»Lahko da,« je odgovoril. »Prav res bi utegnil biti. V tem kraju so sivi medvedje doma. Če se podvzimate, ga lahko vidite skozi daljnogled.«

Mac Donald je še vedno opazoval neznan predmet s svojim dolгим daljnogledom, ko sta pristopila k njemu.

»Medved je,« je dejal.

»Prosim — prosim, dovolite, da ga pogledam,« je rekla Jana. Temni predmet je bil zdaj skoro na obzoru. Čez pol minute ga je prekoračil in izginil. Mac Donald si je še vedno tiščal daljnogled

na oči, kakor da vobče ni slišal Jane. Šele ko je predmet utonil za obzorjem, ji je odgovoril.

»Svetloba je slaba in težko bi ga bili našli,« je dejal. »A sivih medvedov vam pokaževa kolikor boste hoteli — tako blizu, da vam ne bo treba daljnogleda. Jelite, Johnny?«

Ko se je ozrl na Aldousa, je bil v njegovih očeh poseben izraz; ves čas, dokler so še večerjali, je bil nemiren in zdelo se je, da je hitreje, nego je njegova navada. Ko so končali, je vstal in vzel svojo dolgo puško.

»Nekje v bližini jezera morajo biti ovce, Johnny,« se je izgovoril. »Bojim se, da nama Jana ne bi omagala, če ji ne bova dajala svežega mesa. Rad bi ji prinesel kosček bravnine, ako se mi posreči, da jo dobim. Vrnem se najbrže v temi.«

Aldous, sluteč, da ga žene druga misel, ga je spremljal nekaj korakov v stran od tabora.

In Mac Donald je nadaljeval s tihim, tresočim se glasom:

»Bodi oprezen, Johnny. Čuj in pazi! Grem, da pogledam z gor v veliko dolino. Ne vrnem se preje nego pozno v noči. Ne koza ni bila ne ovca in tudi medved ne. Bil je dvonožec! Bil je človek, Johnny — bil je tukaj zato, da je opazoval to cesto, ali pa naj ne bom več Donald Mac Donald! Lahko da je prišel pred nami, že snočnjo noč — lahko tudi, da je bil tu že preje. Vsekakor pa čuj in pazi, med tem ko se jaz ozrem v sosednjo dolino.«

S temi besedami je krenil proti zasneženemu hrbtu. Aldous je stal še nekaj trenutkov na mestu in je gledal za njegovo veliko, zavzeto postavo, dokler ni izginila za skupino smrek. Takoj je pomislil, da zdaj ni čas lova in da človek, ki so ga bili videli na snežnem gorskem grebenu, tudi ni mogel biti iskalec zlata. Z vidika opreznosti je bila možna samo ena razlaga. Tisti človek je bil

poslan po Quadu ali po Fitz Hughu, če ne po obeh in je nehoti izdal svojo navzočnost.

Vrnil se je k Jani, ki je že pospravljala posodo in pribor. Čul jo je, kako si je veselo prepevala; ko jo je pogledal, mu je vrgla poljubec z roko. Z burno utripajočim srcem in s srečnim smehljajem na ustnicah ji je mahnil v pozdrav. Nato je stopil bliže. V zarji zaha-jajočega solnca se je zdela očem še vitkejša in prelestnejša nego drugače. Kako bele in nežne so bile njene roke, kako gospodski in slok njen ljubljani vrat! In kako brez moči, kako neizmerno za-puščenja bi bila, ako bi se ne njemu in Mac Donaldu kaj zgodilo! Tru-doma si je izbil to misel iz glave. Kleče je brisal Jani pribor, lonce in ponve. Ko je bilo to opravljeno, je vzel sekuro in ji je pokazal, kakor treba napraviti ležišče. Ta pouk je bil Jani nov in drag.

»Vselej morate gledati, da si nasekate vej balzamove jelke, ako so pri rokah,« ji je razlagal, obstavši pred dvema šibkima drev-cescema. »Evo, tole je cedra in to je balzamova jelka. Pogledite, kako so te cedrove veje bodeče, prav kakor z iglicami posute. In zdaj pogledite balzamovo jelko. Iglice so ploščate in drobne. Ležišče iz balzamove jelke je najboljši, ki ga lahko dobite tu na severu, iz-vzemši mah, a mah je treba sušiti.«

Četrť ure je sekal mlade vršičke balzamovih vej, Jana pa jih je zbirala v naročje in odnašala v šotor. Nato je stopil z njo v notra-njost in ji je pokazal, kako naj si postelje. Napravil ji je ozko in visoko nastlano ležišče, vedoč, da ga Jana pri tem opazuje; vesel je bil, da je zagorelost skrila nerodno rdečico na njegovem obličju, ko je zavihal rob vrhne oje.

»Tu boste spali kar najprijetneje,« je dejal.

»A vi, John?« je vprašala in zardela. »Nikjer ne vidim šotora za vas in za Donald.«

Naročila in vse dopise, kičice se malih oglasov, je poslal na Oglasi od dalek Jutra, Ljubljana, Prešernova 4. Tel. št. 2492

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v porredovalni in social-ne namene obkroževanja, vaka beseda 50 par. — Naj-manjši znesek 10 par. — Priročnik za sifro 10 par. — Naj-manjši znesek 10 par. — Priročnik za sifro 10 par.

Use pristojbina je upar-la li obnem z naročilom, se-cer ne oglasi na priročnik. Čekovni račun pošlje kra-nilnica Ljubljana, št. 1842.

Obrit

Slike za legitimacije izdeluje najhitreje fotograf Hagom Hibler v Ljubljani, Valvasorjev teg. 106

Trgovci

Volnene pletenine vam izdelava narilo in realno po naročilu, Gorenjska pletilnica »Triglav«. — Volno dobavite sami. Cenjene naročbe poslati na oglasni od-delek Jutra za Ple-tilnico Triglav. 25039

Snežne čevlje in galoše popravljaj Avgust Škof, Borštnikov trg 1. 25793

Hotorna vozila

B. S. A. motokoli, svetovno znani, za ture; »TATRA« AVTOMOBILI za v kvaliteti in za slabe ceste brezkonkurenčni; VSI REZERVNI DELI za zgorajšnja vozila v saloni DELAVNICE za vsa motorna vozila, strokovnjakovo delo in solidne cene; GARANŽE vedno na razpo-lago; BENCIN in sesalke — tudi ponudi — po konkurenčni dnevni ceni.

Auto

Miriselčen, kupim. Ponud-be pol »Dobro 51« na ogl. oddelku »Jutra«. 26051-a

F. N.

Radi zaključiti serije pro- daja ostalo salono motor- nih koles po znatno znižani ceni: 350 ccm vs. z elektr. razsvetljavo namesto 16.500 Din samo 14.900 Din; 500 ccm chv namesto 19.300 sa-mo 17.900 Din; 750 ccm kolo s pro 28.900 Din. Zastopstvo H. Kenda, Ljubljana, Most- ni trg 17. 25278

«Ford» avto

dobro ohranjen, proda ali samnja s manjšim Vsa-jemna savarovalnica, Ljub- ljana, Dunajska cesta št. 17 25796

Osební avto

Miriselčen, brezhiben, kupim. — Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod sifro »Auto 39«. 25843

Službo dobi

Trg. pomočnika in prodajalco ne nad 25 let staro, oba iz- uena v mešani trgovini, Adam Kincel, St. Jurij ob južni tel. 28747

Kuharico

samoizolno, sprejme takoj Betka Hutter, Maribor, Trubarjeva ulica 5a. 25799

Potnice

in krajevne zastopni- ce sprejemajo za prodajo posebnega, neobhodno po- trebnega kuhinjskega pred- meta. Mesecni zaslužek 8000—15.000 Din, po zmo- nosti. Pisarne ponudbe na Pašpa, Beograd, Balkanska ulica 34. 28776

Učena

a primerno šolsko izobra- bo in iz posthne hiše, spre- jemam takoj v večji trgov- ni s mešaním blagom na de- deli. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«. 26061

Pošteno dekle

stara 18 let, s dobrimi spr- ičevili, iz dedela, sprejme Ljudvít Cabun, Zlatar, Bistrica. 26023

Stavbenega polirja

zanesljivega, ki je absolvi- ral srednje tehnično šolo, s prakso v izpeljavi stavb in zmožnost v risanju sprej- me takoj v stalno službo stavbno podjetje Martja Ho- čevar v Novem mestu. 25932

Starejša hišpca

za poljsko delo in h ko- njem ištem na takoj. Cenj. ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Vestem 60«. 25780

2 čevljarska

pomočnika takoj sprejme v stalno delo s hrano in stanovanjem v hiši ter plačo po dogovoru Jožef Kosej, čevljar, Ljubno — pošta Podnat. 25769

Dečka

ne pod 15 let staroga, po- štenih staršev, s primerno šolsko izobrazbo, sprejem- im v kavarno. Dober zaslužek in vsa oskrba pri gospodar- ju. Karol Poljanar, Ljub- ljana. 25781

Več čevljarskih po- močnikov

za boljša zbita in kiva- na dela, sprejme takoj s hrano in stanovanjem v hiši Avgust Jeglič, Rače. 25763

Prodajalco

zmožno slov. in nemškega jezika, sprejme modna in- govinja L. Putan v Celju. govina L. Putan v Celju. 25797

Kontoristinja

zmožno vseh pisarn. del, sprejemam takoj. Pisarne ponudbe na trvdno Edmund Kocbek, tov. perila, Kranj. 25773

Družabnika

sprejme izvozna lema trgo- vna s provizornimi zveza- mi. Večji kapital potreben. Cenj. ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod sifro »Lees«. 25792

Tamburirarco

perfektno, sprejemam takoj v stalno službo. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 25785

Brivskega pomočni- ka in valenca

sprejme Jožep Raker v Hrastniku, s hrano in sta- novanjem v hiši. 25909

Deklo

pridno in posteno, ki zna opravljati vsa hišna dela, sprejme Ter. Pohl, gostilna v Palovcih 32 pri Ormožu. 25916

Pletiljo

dobro izurjeno sprejemam takoj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 28774

Izurjeno pletiljo

sprejemam takoj v Ljubljani Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 28777

Brivskega pomočnika

mlajšega, takoj sprejme Pavle Mekine, brivec na Bledu I. 28770

Natakarico

razbim za čas sejnake raz- stave. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 25810

Učenko

za štipendijo sprejme Voika, Ljubljana. 25818

Pekovskega učenca

in pomočnika žele prostega sprejme takoj I. Prešler, parna pekarna v Litiji. 25897

Čevljar. vajenca

za fina dela sprejme Voika, Ljubljana. 25817

Vzgojiteljico

iščem k devetletni deklici. — Poleg slovenskega mora biti zmožna tudi francosko- ga in nemškega jezika, ka- kor tudi klavirja. Nastop po možnosti takoj ali s 15. novembrom. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Vzgojiteljica«. 25821

Zastopnik

sprejme prvotna firma za prodajo drž. vrednost- nih papirjev na obroke, s najvišjo stalno plačo, dobro provizijo in še posebej pri- jemljivi premijami. Prospekt s in- terimi ugodnostmi. — Po- nudbe na Publicitas, d. d., Zagreb, Gunduličeva št. 11, pod sifro »Ročna firma«. 202

Dobra pletilja

sprejme delo nogarja in lojca na dom. Ana Burga, Dravljica 23. 25814

Vzgojiteljico

učiteljico sprejemam za popoldanske ure (2—6) k devetletni deklici. Oferte po- slati na oglasni od- delku »Jutra« pod »Dobra vzgoja«. 25819

Zastopstvo Marstan

sprejme v večjih krajih Slovenije garancije zmožni zastopniki. — Ponudbe na »Marstan«, Maribor — Ko- roška cesta 19. 25833

Zastopnike

agilne, energične in dobro uvedene pri trgovanj in ka- varnih, sprejemam za prodajo turške mlete kave in miradilja na Slovenijo, Tovarna Gajpet v Zemunu, Zelena pijača 5. 25826

Čevljar. pomočnik

dobro, poklen in prijo- zavelec, želi službe v Ljub- ljani, v svrhu oblikovanja ob- rabe kula. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 26091

Knjigovodja

samoizolno bilancist, želi primerne službe v večjem trgovskem ali industrijskem podjetju. Cenjene dopise na oglasni oddelku »Jutra« pod sifro »Organizator 68«. 25768

Krojaški pomočnik

priden in zanesljiv, želi službo s hrano in stanova- njem v hiši. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 25949

Pekovski pomočnik

dobro in zanesljiv, volja- nen prost, želi prenesti službo v mesto ali na de- lo. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« pod sifro »Dobro pomočnik«. 25788

Izobražena vdova

brez otrok, 30 let stara, želi službo gospodinjke pri starejšem, izobraženem go- spodarju. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod sifro »Reprezentantinja hiše«. 25761

Elektrotehnik

vešč svoje stroke, s prakso, želi službo kjerkoli. Na- slov pove oglasni oddelku »Jutra«. 25811

Kot učenko

želim dati svojo hčerko v trgovino mešanega blaga v Maribor. Ljubljana. Celje ali v kak drugo mesto v Sloveniji. Cenjene dopise je poslati na naslov: Ivan Kovac, poštno letoče, Zreče dvoraki ulici 30. 25896

Barako

26 x 8 m. v dobrem stanju prodam pod zelo ugodnimi pogoji. — Vprašati v Kolo- dvoraki ulici 30. 25796

Sobo

najraje v Santepratem okr. — po možnosti s posebnim vzhodom, rabim s 1. okto- brom. Cenjene ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Nujno 78«. 25778

Plačilna natakarica

želi službe takoj ali pozne- je. — Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod sifro »Plačilna«. 25757

Vpok. učiteljica

sprejme vzgojo otrok v boljši družini. Gre tudi na delo. — Ponudbe pod sifro »Vzgoja« na oglasni oddel- ku »Jutra«. 25761

Mlajši uradnik

samoizolno in zanesljiv (do- pienik) kemije in barv. stroke, s tovarniško prakso, vsaj vsemu pisarni- mu delu želi spremeniti službo. Cenj. ponudbe pod »Marif 75« na oglasni od- delku »Jutra«. 25775

Starejša kuharica

vestna in pridna, želi služ- be pri samem gospodu. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Kuharica 95«. 25795

Natakarica

večja nemščina, želi službe Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Začetnica 813«. 25818

Uradnika

s štiriletno odgovornostjo in notarsko prakso, perfektna strojevidja in stenografija, želi namočena. — Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod sifro »Vestirana«. 25832

Trg. pomočnik

mlajši, voljačen prost, iz- učen v trgovini s mešan. blagom, želi prenesti službo. — Reflektira samo na Ljubljano ali bližnje okoli- ce. — Na željo se lahko osebno predstavi. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 25825

Pouk

Šoferska šola daje pouk in izobrazbo praktično in teoretično kan- didate za samostojne so- fere. Pouk je temeljit in uspeh siurgen. Kandidate sprejemamo vsak dan. Pro- spekti gratis. Natančne in- formacije v avto-školi. Za- greb, Kaptol 15 — Telefon št. 11-93. 25193

Gosli poučnje

bivši učitelj konservatorija po znižani cenah v Studen- tovarski ulici št. 9/1. 24705

V viljolini

daje temeljit pouk gospo- dičnu. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 25809

Klavir poučujem

po edini pravilni metodi. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 25816

Prodaj

Vrhnjiško opeko trboveljski premog in bu- kova drva nudim najceneje Lovro Krfe, Trbovelj pri- stan 12. Postreba točna. 61

Ovčje volne

prodajam vsakovrsto množi- no v Din 35 kg. Istotako 1 vagon krompirja po Din 2 kg. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«. 25795

Kuhinjski štedilnik

na prodaj pri hišnem na- krevačem trgu 10. 25796

Barako

26 x 8 m. v dobrem stanju prodam pod zelo ugodnimi pogoji. — Vprašati v Kolo- dvoraki ulici 30. 25796

Drva

suha, odpadki od kage in parket zopet na razpolago po najnižji ceni pri Ivanu Šiška, parna šaga, Ljubljana, Metelkova ulica št. 4. — Prekrižite si pred simo dobro kurjavo po ugodni ceni! 24119

1000 lesk. ročajev

za lopate, na pol izdelanih, prodam po 1 Din komad franko Ljubljana. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 25917

Železen štedilnik

ter vozilec za prevažanje, na štirih kolesih, prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 25783

2 priprosti postelji

s himnami, odajami in perno prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 25794

Pletilni stroj

8/86, izvrsten, proda št. 27, Slomškova ulica št. 27, dvoršice. 25727

1000 kom. toporišč

za lopate, pol izdelanih — prodam. — Poljaniša daje: Anton Istinič, Vrhnika. 25820

Pridelki

Nudim lep gorenjski krompir in sivo v vsaki množini po najnižji dnevni ceni. — Ponudbe s navdno ceno na oglasni oddelku »Jutra« pod »Zelje in krompir«. 25904

Kupim

Polhovce kože in vse druge od divjačine kupuje in zanesljivo dobro plača D. Zdravil, Ljubljana, Florjanska ulica št. 9. 47

V najem

ah pa majhno gostilno va- zem v najem v Ljubljani ali pa bližnji okolici. — Dopise na oglasni oddelku »Jutra« pod sifro »Ermin«. 26030

Vinotoč